Diss. B 810

Simon István

KAZINCBARCIKA TELEPÜLÉSFÖLDRAJZA

Miskolc, 1971.

JATE KÖZPONTI KÖNYVTÁRA
Folyóiratok
Szeged

Diss. B 810

József Attila Tudományegyetem Központi Könyvtára
SZEGED

T a r t a l o m j e g y z é k

lapszám

Bevezetés 3
Kazincbarcika fekvése, természeti földrajzi viszonyai 4
A természeti tényezők szerepe az ipar és a város kialakulásában 6
Kazincbarcika funkcióinak alakulása
1./A három község helyzete 1950-ig 7
2./A várossá alakulás időszaka 11
3./Az alapfunkciók ellátása
Kazincbarcika lakóváros jellege 13
A város ipara, ipari munkahelyek, munkaerőgazdálkodás 17
A mezőgazdasági funkció jelentőségének csökkenése 36
Központi funkciók:
- Kereskedelmi ellátottság 38
- A város kulturális élete 48
- Egészségügyi ellátottság 57
- A közlekedés helyzete 60
Kazincbarcika térbeli helyzete, alkata 62
Az alaprajz fejlődése 1951 után 65
A beépitési módok, horizontális zártság és vertikális tagozódás 69
A lakásépités, valamint a közmüvesités helyzete 70
Funkcionális morfológia 76
A városfejlesztés tervei 82
Irodalom 91

B e v e z e t é s

A felszabadulás óta eltelt 26 év alatt igen jelentős és mélyreható politikai, társadalmi és gazdasági változások zajlottak le hazánkban. Megváltozott a népgazdaság szerkezete, melyet elsősorban a rendkivül gyors ütemü iparositás jellemzett, és jellemez jelenleg is.
Borsod megye - bányakincsei és egyéb természeti adottságai révén - már a felszabadulás előtti években is jelentős iparral rendelkezett.
A felszabadulás után, az első ötéves terv időszakában merült fel egy uj nitrogén mütrágya-gyár létesitésének, valamint a borsodi - gyenge minőségü - barnaszenek hasznositásának a kérdése.
Ennek nyomán került sor Kazincbarcikán ipari komplexum /vegyiüzem, szénosztályozó, hőerőmü/ létesitésére, uj szocialista város felépitésére.
Az itt felépült - és egyre fejlődő - ipari üzemek munkaerőigényének rohamos növekedése szükségessé tette az uj város gyors ütemü épitését, a dolgozók letelepitését. Csak igy lehetett csökkenteni az ingázók számát, valamint a dolgozók fluktuációját.
A városépités lendülete, a lakosság számának rohamos emelkedése, valamint ennek az iparvidéknek nagymérvü fejlődése sok olyan településföldrajzi problémát vet fel, melyet ebben az értekezésben igyekeztem feltárni, jelezve egyuttal a fejlődés lehetőségeit, távlatait is.
A téma feldolgozásánál figyelembe vettem a borsodi iparvidék jellegét, fejlődését, s ezen belül Kazincbarcika helyzetét. Törekedtem arra, hogy - ott, ahol erre lehetőség volt - összehasonlitsam Kazincbarcikát a megye többi járási jogu városával, rámutatva a hasonlóságokra és különbözőségekre, valamint azok okaira.

Kazincbarcika fekvése, természeti földrajzi viszonyai

A harmadkori bükki előtér övezetében, a Bükktől északra fekszik Kazincbarcika. Környéke a suvadások klasszikus helye. Itt találjuk hazánk legszebb korráziós formáit. A felszinen háztető formáju kiemelkedések, kup, gula, tál és tölcsér formáju bemélyedések jelentkeznek. A korráziós bemélyedések és suvadások valósággal kicsipkézték a hegyek oldalát.
Egyébként ez a vidék erősen összetöredezett és kibillent táblasorozatokból áll. A táblák között aszimmetrikus völgyekben patakok futnak a Sajó felé. Ilyen például a Tardona is.
A miocén korban a csak csekély mértékben gyürt rétegeket vetődések darabolták fel, igy a vidék szerkezetének fő jellegét a vetődések adják meg. Az igy létrejött felszini formák lépcsős tipusuak, helyenként árkos besüllyedésekkel és sasbérc jellegü kiemelkedésekkel.
Legnagyobb tömegben előforduló kőzetféleségek: a homokkő, az agyag és a márga. A negyedkorban mésztufa, kavics és löszfelhalmozódások is voltak. Kavics főleg a folyóvölgyek teraszain rakódott le. A környező dombvidéken alsó miocén-kori vulkáni tufás rétegek is vannak.
A környező területektől mélyebbre süllyedt a Sajó széles, tektonikusan preformált eróziós völgye. A völgyet teljes hosszában kavicstakaró fedi, rajta lerakódott öntésiszappal. A Sajó teraszos völgye a terület déli részén fokozatosan alacsonyodik, majd belesimul az alföldi törmelékkup felszinébe. Ezt a vidéket többször boritotta tenger, melynek lagunáiban - a középső miocén idején - széntelepek képződtek.
A széntelepek egyenletesen és viszonylag nagy kiterjedésben alakultak ki. A szénképződési folyamatnak az egész terület ujból való lesüllyedése vetett véget, majd a tenger előnyomulása következtében megindult a széntelepekre a tengeri iszap és homok lerakódása. A ciklikus fejlődés következtében a Sajó-völgyi medencében öt, fejtésre érdemes széntelep fejlődött ki.
A Sajó völgyének talajai általában vörös agyagból és löszös eredetü hordalékokból épülnek fel. Nagyobbrészt semleges vagy gyengén savanyu, mészdus talajok.

Az altalaj sok helyen erősen kavicsos, s az ilyen helyeken a növények nagyon megsinylik a szárazságot. Kazincbarcika környékén nagyfoku a talajerózió.
Ezen a vidéken a kontinentális és az óceáni éghaljati hatás érvényesül, de ezt jelentősen befolyásolja a változatos felszin, és a Bükk hegység közelsége is. E terület a 8,5-9,o C°-os évi középhőmérséklet izotermáján fekszik. A hőmérséklet ingadozása igen nagy, az abszolut ingadozás eléri a 68-7o C°-ot is évenként. A napsütéses órák évi átlagos száma:19oo, ebből a nyári félévre 14oo óra esik.
A csapadék mennyiségének alakulását az általános éghajlati hatás mellett a domborzat is jelentősen befolyásolja. Évi középértéke: 55o-6oo mm. Ez a terület tehát eléggé száraz, különösen nyáron kevés a csapadék. Láng Sándor szerint ennek fő oka: a fhön hatásának érvényesülése. A fhön-szél szárító hatását a Bükk hegység tömege még fokozza.
Kazincbarcika területén az uralkodó széljárás az északi /35 %-ban/, de emellett gyakori a déli /21 %/, és a nyugati szél /11%/ is. A szélsebesség évi középértéke 2,5-2,8 m/sec.-ra tehető. A viharos szelek /3 %/ átlagsebessége 25-28 m/sec.
A harmadkori üledékek homokos rétegei általában vizben igen gazdagok. A talajviz szintje: 2oo-4oo cm. között van. A rétegvizek főleg a bányászatban okoznak nehézséget.
A terület legjelentősebb folyója a Sajó. Bánrévénél lép az ország területére, és Kesznyéten mellett ömlik a Tiszába. Északról a Szuhát, a Bódvát és a Hernádot veszi fel, délről pedig a Hangonyt, valamint a Bán, Nyögő és a Szinva patakokat. Kazincbarcikánál ömlik bele a Tardona patak. Közepes vizhozamu folyó. Vizmennyisége az iparvidék vizellátása szempontjából igen nagy jelentőségü. Minősitése közegészségügyi szempontból: nagyon szennyezett, élővilága is minimális.
Jelentős még a Tardona patak is ezen a területen. Bár a kis patakok közé sorolható, de zivatarok idején gyakran megárad. Igy figyelmet kell forditani szabályozására. Alsó folyását - a város környékén - már szabályozták.
Ezen munkálatok további folytatása - a felső szakaszon - fontos feladat az áradások megakadályozása szempontjából.

A természeti tényezők szerepe az ipar és a város kialakulásában

1948. augusztusában területrendezési munkák indultak meg az akkori Borsod-Gömör megye területén. Ennek során készült el a Borsod-Gömöri tájegység regionális rendezési terve.
A regionális terv elkészitése a helyi adottságok felmérésével kezdődött. Felmérték a természeti viszonyokat, a bányászati lehetőségeket /szénbányászat/, továbbá a szén hasznositásának leggazdaságosabb módjait. Megállapitották, hogy a tájegység milyen iparral rendelkezik, s a természeti adottságok milyen további fejlesztést tesznek lehetővé.
A vizsgálatok alapján a tájrendezési terv összegezte a bányászat, ipar és a mezőgazdaság, valamint a településhálózat fejlesztésének módját, lehetőségeit. A terv végső összefoglalása 25 pontban határozta meg a tennivalókat.
Ez a regionális terv többek között azt is kimondotta, hogy a Sajó-menti szénbányák részére központi szénosztályozót kell létesiteni, és biztositani kell a borsodi szén helyi felhasználását erőmüvek és ipartelepek létesitése által, továbbá egy nagyobb lakóvárost kell épiteni a bányászok elhelyezésére.
Ugyancsak előirta a terv, hogy a Sajó-völgy Putnok és Sajószentpéter közötti szakaszán elterülő bányásztelepülések központját Barcikán kell kialakitani.
Az ipari üzemek - a borsodi kooperáció üzemei - telephelyének kiválasztásánál az alábbi természeti földrajzi tényezőket vették figyelembe:

a./ Ezen a területen kedvezőek voltak domborzati és talajszerkezeti viszonyok. Csupán arra kellett figyelemmel lenni, hogy egyrészt a Sajó árterületére, másrészt alábányászott területekre ne kerüljenek az üzemek.

b./ A nyersanyag-bázis közelsége szintén közrejátszott a hely kijelölésénél. Eredetileg Sajógalgócról kivánták biztositani a mészkövet, a mütrágyagyártás /mészammonsalétrom/ egyik fontos nyersanyagát, mely közel fekszik Barcikához. /16 km./ A Sajó-menti szénbányák /15 km sugaru körben 17 szénbánya állt müvelés alatt ebben az időben/ biztositani tudták a megfelelő szénmennyiséget a központi szénosztályozó, a hőerőmü müködtetéséhez, a koksz és szintézisgáz előállitásához.

c./ Az üzemek részére szükséges vizmennyiség a Sajóból megfelelő mennyiségben és minőségben rendelkezésre állt.

d./ Ennek a területnek a közlekedése kedvező volt, mivel itt halad keresztül a 26.sz. főközlekedési ut, valamint a Miskolcot Ózddal összekötő vasutvonal.

A város kialakulása szempontjából döntő jelentőségü volt a borsodi kooperációhoz tartozó ipari üzemek ide telepitése. /Szénosztályozó, Hőerőmü, Borsodi Vegyikombinát./
Emellett a következő természeti adottságok segitették elő a város kialakulását:

a./ Megfelelő domborzati viszonyok. A Sajó felé egyre szélesedő Tardona-völgy igen alkalmasnak látszott - csaknem teljesen sik felszinét, kedvező felszinét és megfelelő talajviszonyait tekintve - a város kialakitásához.

b./ A vizellátás és a szennyvizelvezetés viszonylag könnyen megoldható.

c./ Megfelelő terület állt rendelkezésre ahhoz, hogy az uj városrész kialakitásánál kellő távolságot hagyjanak az üzemek és a város között, figyelembe véve a szennyezett levegőt.

Mindezek alapján készitette el - az Épitésügyi Minisztérium megbizásából - a Városépitési Tervező Vállalat Kazincbarcika első egyszerüsitett általános rendezési tervét, melyet az Országos Városrendezési és Helykijelölő Bizottság 1951.szeptemberében jóváhagyott.

Kazincbarcika funkcióinak alakulása

1./ A három község helyzete 1950-ig

S a j ó k a z i n c község nevét Borovszky[1] a szláv koza szóval hozza kapcsolatba. Eszerint itt pásztorkodó népek élhettek. E településről legelső emlitést 1240-ből találjuk, Cozonch alakban. Az Árpád és Anjou korban a dédesi vár tartozéka volt, és várnépek lakták. A pápai tizedlajstromok igen különböző alakban irják nevét, mert Tozins, Kazeng, Kezinch, Bazinch megjelöléseket alkalmaznak, de Kazinch nevet is találhatunk.
Egykori oklevelekben Kazynch a község neve.

1 Dr.Borovszky Samu:Borsod vármegye története, 1909.

A várnépek birtokán kivül bizonyos része nemesi birtok volt a XIV.század táján. A községnek a királyi birtokhoz tartozó része ebben az időben a Nagykazinc nevet viselte.
Eger ostroma idején a török feldulta és kirabolta a községet. Elvittek a törökök 118 lakost. A községben ekkor sok házat felgyujtottak, de ezek közül 17 már 1564-re felépült.
A szendrői őrség - élén Hatvani András kapitánnyal - 1659-ben megütközött Kazinc alatt a törökkel, de a törökök győztek, és a kapitány is elesett. Ekkor sokat szenvedett a község lakossága is.
Sajókazinc a reformációhoz csatlakozott, és már 1576-ban önálló egyház, amelynek Berente és Barcika, majd Szuhakálló is leányegyháza volt.
A sokféle zaklatás ellen, mely a török, a német és a végbeli katonaság részéről napirenden volt, a lakosság ugy akarta magát biztositani, hogy a hatalmaskodóktól oltalomlevelet kértek, vagy teljesen elhagyták otthonukat. Egy 1685-ből származó összeirás szerint Kazincon 2o lakott ház volt, s ugyanennyi volt a lakatlan épület.
A község csak a törökök kiüzése után tudott fejlődésnek indulni. 1784-ből, illetve 1787-ből származó népszámlálási adatok szerint Kazincon volt 166 ház, 2o9 család, összesen 972 lakos.
1828-ban Kazincon marhavész pusztitott,s a község 75 állatából csak 7 maradt. 1844-ben tüzvész volt a községben, igen sok ház leégett.
A XIX. században a kazinci birtokosok között találjuk Vay, Czékus és Kemény bárót, valamint Radvánszky bárót is. Vay és Radvánszky egyes birtokai felnyultak a kazinci völgy herbolyai területére, és majdnem teljes mértékben birtokolták a környék összes szántóit és az erdők jelentős részét.
A Radvánszkyak egy idő mulva eladták itteni birtokaikat, melyeket a Lichtschein-család vásárolt meg. Érdeklődésük felébredt a szénbányászat iránt, s ujabb tárókat nyitottak. /Zsófia-táró és Ilona-táró./
A Tanácsköztársaság idején megkezdték a földbirtokok felosztását. Felosztották a Vay és a Lichtschein birtokokat. Sokat harcoltak a község fiataljai vöröskatonaként is a Tanácsköztársaságért.

A Horthy-korszakban szinte az éhhalál szélére került a lakosság, melynek egy része földmüveléssel, másik része bányászattal foglalkozott. A községet a versenylovas Lichtschein és néhány bányatulajdonos uralta. A falu 2oo parasztjának összesen sem volt 1ooo k.h. földterülete, ezzel szemben Lichtschein 4ooo kat.holddal rendelkezett.
A bányászok havi keresete 4o-5o pengő körül volt, s ezért a pénzért szinte emberfeletti munkát kellett végezniök.

B a r c i k a eredetileg két részből tevődött össze:Alsó-és Felsőbarcikából. Régebbi neve: Barcz, majd Barcza, végül Barczika. Alsóbarcika neve először 1381-ben fordul elő egy oklevél szövegében. Ebből megállapitható, hogy a község ebben az időben az Alsoubarch család ősi öröklött birtoka volt. Később ez a család Barczynak nevezi magát, majd később Barczikaynak.
A törökök itt is nagy pusztitást végeztek. A reformáció hamar elterjedt, és a község, mint leányegyház, Sajókazinchoz tartozott.
Felsőbarcikáról legrégibb okleveles emlékünk a XIII.századból való. Felsőbarcának hivták /Fulbarcha/ és ebben az időben az Ákos nemzetségbeli Ernye birtoka volt. Később templomot is épitettek a községben, s igy Egyházas Barcikának vagy Egyházas Barcának is nevezték.
Később hódoltsági terület lett. A török 1555-ben elpusztitotta, s adót kellett fizetnie nemcsak saját magáért, hanem Alsóbarcikáért is. 1677-ben a község teljesen elpusztult, és sokáig pusztán állott.
A mult században az egész község református volt, később vegyes felekezetü lett.
1851-ből származó adatok szerint Alsóbarcika lakosainak száma 2o7 fő, Felsőbarcika lakosainak száma pedig 2o8 fő volt.
1919-ben a községből sokan beálltak a Vörös Hadseregbe, s védték a proletárok hatalmát.
A község népe - mivel az urak elmenekültek - az itt maradt vagyonukon állt bosszut. Igy megrongálták a Lichtschein kastélyt is Barcikán.
A Tanácsköztársaság bukása után tovább sanyargatták a dolgozó népet. A földnélküliek innen is messze vidékre vándoroltak, a bányászok éhbérért dolgoztak.

Barcikának abban az időben csak egy orvosa volt, de nem lehetett elegendő gyógyszerhez jutni. Ezért sokan haltak meg különböző betegségekben.
A nagy gazdasági válság idején a bányákat bezárták, nem volt megálhetés. Barcikán a lakosság 9o %-a egészségtelen épületekben lakott. Volt ugyan villanytelep, de a lakások nagy részébe nem vezették be a villanyt.
193o-ban a község lakóinak száma 1o86 volt, a házak száma:164. A földbirtokosokon kivül volt két kulák, 7 középbirtokos és 69 kisgazda. /Utóbbiak birtoka átlag 4 k.h. volt./

B e r e n t e a XIII.században már fennállott mint község, és Berente volt a neve. A Zách nemzetség birtoka volt ebben az időben.
A török elpusztitotta, s emiatt a falu sokáig pusztán állt. Előbb Hatvanba, majd Fülekre kellett adózni a töröknek. Ebben az időben a község 27 házból állt.
XVII.századbeli birtokosai Berentei nevezetüek. A protestantizmus már korán elterjedt ezen a vidéken, igy Berentén is. Itt 1597-ben önálló egyház volt.
1851-ben a község határa 21o8 k.h.volt. Lakosainak száma ebben az időben 4o5. Az első világháboru idején a berentei lakosok közül sokan jártak dolgozni a sajószentpéteri és a herbolyai bányákba. 1919-ben nyitották meg a berentei bányát. Tulajdonosai: Waldman és Princz voltak. Később Mánik Sándor vette meg a bányaüzemet. 1924-ben nyilt meg a Sándor-táró. A konjunktura idején megalakult a Berentei Kőszénbánya RT., amely később tagja lett a Borsodi Kőszénbánya RT.-nek.
1924-ben az embertelen munkakörülmények és a fokozott kizsákmányolás arra kényszeritette a berentei bányászokat, hogy béremelést követeljenek. A bányatulajdonos meg sem hallgatta a bányászok megbizottjait, mire a bányaüzem dolgozói sztrájkba léptek. A sztrájk három hétig tartott, mig végül a tulajdonos engedni volt kénytelen: a bányászok fizetését 1o %-kal felemelte. 1929-ben ujabb sztrájk volt, ekkor két hétig állt a munka. Eredmény: ujabb 1o %-os béremelés.
Berente lakóinak száma 193o-ban: 1o5o fő, a házak száma: 222. Két földbirtokos volt a községben és 71 kisgazda.

2./ A várossá alakulás időszaka

Az egymáshoz közel fekvő községek közül két község:Sajókazinc és Barcika egyesitésének kérdése már a felszabadulás előtt felvetődött. Ezek a törekvések azonban akkor nem jártak sikerrel a különböző helyi ellentétek miatt. Igy például sokan féltek attól, hogy egyesités esetén egyik község el fogja nyomni a másikat, annak a kárára fog fejlődni.
A felszabadulást követően az egyesités kérdése ujból napirendre került. Végül a két község egyesitése 1947-ben következett be, de a település csak az egyik község nevét tartotta meg /Sajókazinc/, ami ellen a barcikaiak tiltakoztak.
Az uj elnevezésre vonatkozó javaslatok között szerepelt Sajóhosszufalva és Egressyfalva is.
Az előbbi elnevezést azzal próbálták indokolni, hogy az egyesitett község a Sajó mentén hosszan nyulik el. A másik javaslat alapja az lett volna, hogy Egressy Béni Sajókazincon született, igy az uj település neve a község nagy szülöttének emlékét örökitette volna meg.
Mindkét javaslatot elvetették, s 1948-ban olyan döntés született, hogy a település végleges neve Kazincbarcika lesz. Ez a megoldás megnyugvást keltett a település lakossága körében.
195o-ben nagy fordulat következett. Az első ötéves terv keretében került sor a "Borsodi Kooperáció" megvalósitására, mely a borsodi szénvagyon hasznositását és a növekvő mütrágyaigény mennél teljesebb kielégitését volt hivatva elősegiteni.
A Nehézipari Minisztérium "Borsodi Kombinát Bizottságának" javaslata alapján az Országos Tervhivatal 195o.junius 15-én a kooperációs üzemek telepitésének helyét Kazincbarcika határában, illetve ennek közelében jelölte ki.
Még 195o-ben megérkeztek az első földgyaluk, s ezek segitségével, valamint több mint 7oo kubikosnak a munkájával megmozdult a föld Kazincbarcikán.
Nem sokkal később a DISZ. védnökséget vállalt az épitkezések fölött.
Felhivással fordult az ország fiatalságához az üzemek és a lakótelep mielőbbi felépitése érdekében.

Az ország minden részéből jöttek a dolgozók, és megkezdődött egy grandiózus épitkezés.
A Vegyimüvek /a későbbi Borsodi Vegyikombinát/ épitkezései 195o-ben indultak meg. Az eredeti tervek szerint az üzemet a hazai viszonylatban legdrágább alapanyagra: a borsodi barnaszén kokszból előállitott szintézisgázra tervezték. Ezt az elképzelést később módositották, s igy a kokszolómü sohasem épült fel.
Az eredeti beruházási előirányzat 46o millió Ft.volt. Az üzem telepitésének helyét Kazincbarcika és Berente közötti területen, a 26.számu főközlekedési uttól délnyugatra jelölték ki.
1951-ben megkezdődött a Szénosztályozó és a Hőerőmü épitése is.
A Szénosztályozó feladata, hogy a sajóvölgyi bányák kb. 35-féle szenét osztályozza, és egységes minőségü szénnel lássa el az üzemeket, valamint a háztartásokat. Az eredeti beruházási előirányzat 163 millió Ft.volt, melyet 1954-ben 262 millió Ft.-ra emeltek fel.
A Hőerőmü a Szénosztályozótól kapott daraszénnel müködik. Elsődleges feladata, hogy hazánk északkeleti részének ipari üzemeit és bányáit villamos energiával, a Borsodi Vegyikombinátot, a hozzá tartozó üzemeket és a városi fütőhálózatot pedig gőzzel ellássa.
A Szénosztályozómü és a Hőerőmü Berente mellett, a vasutvonaltól északkeletre épült fel.
Az ide telepitett ipari üzemek, valamint a szénbányák dolgozói részére uj várost kellett épiteni, hogy ezáltal letelepitésük megoldható legyen.
A város helyének kijelölését a Sajó völgyének déli részén, a Sajószentpéter és Kazincbarcika között épült uj ipari üzemek, továbbá a terület morfológiai, terep-és talajviszonyai határozták meg.
Kazincbarcikán a lakásépitések megindulásához az első beruházási célt az Országos Tervhivatal 195o. szeptemberében adta ki. A nagyarányu épitőmunka 1951-ben indult meg.
1952-ben már kibontakoztak a Borsodi Hőerőmü konturjai, s ezt követően felépült a város első utcasora. 1953-ban már sor került 48 lakás átadására.

Ettől az évtől kezdve a város épitése tervszerübb és folyamatosabb lett. Igy a következő évben, 1954-ben 24o lakást adtak át.
A település gyors ütemü fejlődése következtében a Minisztertanács 1954. február 1-vel elrendelte Kazincbarcika várossá nyilvánitását. Kazincbarcika ezzel egyidejüleg egyesült a szomszédos Berentével.

3./ Az alapfunkciók ellátása

Kazincbarcika lakóváros jellege

A városfejlesztési terv kidolgozásánál olyan elképzelés vezette a tervezőket, hogy Kazincbarcika ne csupán a helyi üzemek, vállalatok dolgozóinak és családtagjainak letelepitését oldja meg, hanem egyuttal legyen a sajóvölgyi szénbányászat központja is. Igy eredetileg 4o %-os bányásznépességet terveztek, nem számitva a Szénosztályozó és a Bányagépjavitó dolgozóinak létszámát.
A bányász lakosság részére is megfelelő lakásviszonyokat, városi életet, jobb kulturális, egészségügyi és szociális ellátottságot akartak biztositani.
Mindez azonban nagyrészt csak elképzelés maradt, mivel a bányászok inkább a megszokott régi lakásukhoz ragaszkodtak, arra gondolva, hogy igy nem kell annyit "ingázni", s megmaradhat a kis "háztáji" gazdaság is. /Sertés, baromfi, stb./
De ettől függetlenül - tekintettel arra, hogy az épitkezések és az egymás után beinduló üzemek egyre nagyobb létszámu munkaerőt foglalkoztattak - évről-évre jelentősen nőtt a lakosság száma.
Ezt az alábbi számadatok is tükrözik:
A népesség számának alakulása:

É v	Lakosok száma
19oo	3 1oo
191o	3 3oo
192o	3 5oo
193o	3 8oo
1941	4 5oo
1949	5 o59
1954	7 o65
196o	15 217
197o	25 884

Kazincbarcika lakóinak száma az 1954 előtti időszakban, a régi településeken évről-évre emelkedett ugyan, de ez a hasonló településeken megszokott mértéket nem lépte tul. A lakosság számának nagyarányu emelkedése a várossá válás évére és az ezt követő időszakra jellemző.
Az 1941-et megelőző négy évtizedben a lakosság számának átlagos növekedése tiz évenként 7-18 % között ingadozott. Viszont 1954-től 197o-ig a lakosság száma több mint 268 %-kal emelkedett.
A népesség számának az utóbbi években történt rohamos növekedése csak szocialista városainkban figyelhető meg. Ez tulnyomórészt a bevándorlásnak tulajdonitható, s csak kisebb mértékben a természetes szaporodás következménye.
A bevándorlók általában mint ingázók, vagy mint munkásszálláson lakók kerülnek valamelyik üzem állományába, majd arra törekednek, hogy lakáshoz jutva családjukkal együtt a városban tudjanak letelepedni.
A népesség számának alakulásáról az alábbi táblázatok adnak áttekintést és összehasonlitási lehetőséget: [2]

V á r o s	a népesség száma		szaporodás		vándorlási nyereség	
	1949	196o	szám	%	szám	%
Kazincbarcika	51oo	153oo	1o2oo	2oo	86oo	168
Ó z d	248oo	342oo	94oo	37	43oo	17
Sátoraljaujhely	151oo	162oo	11oo	7	-	-

V á r o s	a népesség száma		szaporodás		vándorlási nyereség /veszteség/	
	196o	197o	szám	%	szám	%
Kazincbarcika	15217	25884	1o667	7o,1	7281	47,8
Leninváros	3o74	9834	676o	22o,o	5836	189,9
Ó z d	34137	38637	45oo	13,2	716	2,1
Sárospatak	14o83	14173	9o	o,6	-472	-3,4
Sátoraljaujhely	162o3	16853	65o	4,o	137	o,8

/Megjegyzés:Az első táblázat adatai kerekitettek./

Fenti adatokból kitünik, hogy a megye járási jogu városai közül

2 BAZ.megye statisztikai évkönyve kötetei.

Kazincbarcikán volt a legmagasabb a népesség számának emelkedése, mindkét vizsgált időszakban. A vándorlási nyereség némileg lanyhult az elmult tiz év alatt - az előző időszakhoz képest - de még igy is jelentős. Emlitésre méltó, hogy Kazincbarcikán a tényleges szaporodás alakulásában egyre jelentősebb szerepet játszik a természetes szaporodás.

Ezzel kapcsolatosak az alábbi adatok:

V á r o s	az looo lakosra jutó élveszületések	halálozások	természetes szaporodás
	s z á m a /1969-ben/		
Kazincbarcika	18,2	4,o	14,2
Leninváros	16,o	3,5	12,5
Ó z d	19,7	8,6	11,1
Sárospatak	15,8	12,6	3,2
Sátoraljaujhely	18,4	lo,7	7,7

Ha az 196o-197o közötti időszakot vizsgáljuk, akkor azt tapasztaljuk, hogy a megye járási jogu városai közül Leninvárosban volt a legmagasabb a természetes szaporodás /3o,1 %/. Második helyen áll Kazincbarcika 22,3 %-kal, majd Ózd 11,1 %-kal, Sárospatak 4,o %-kal és Sátoraljaujhely 3,2 %-kal.

Fenti adatok azt tükrözik, hogy a szocialista városokban a természetes szaporodás sokkal jelentősebb, mint más városokban. Ennek oka az, hogy a szocialista városokban a lakosság átlagos életkora alacsonyabb, sok az ujonnan letelepitett fiatal házaspár, s igy természetesen nagyobb a gyermekszaporulat is. Mint a természetes szaporodást elősegitő tényezőt kell megemliteni a nagyfoku lakásépitést, a jobb lakásviszonyokat, amelyek elősegitik a családalapitást.

A megye járási jogu városainak adatait figyelembe véve a lakosság életkora Kazincbarcikán a legalacsonyabb. Az itt lakók átlagos életkora 196o-ban a 3o évet sem érte el. Mindez arra vezethető vissza, hogy a városban főleg olyan fiatal dolgozók telepedtek le, akik itt megfelelő lakáshoz, munkahelyhez, munkalehetőséghez jutottak. Azok az idősebb dolgozók, akik bejárnak távolabbi településekről, nehezen szánják rá magukat a városi lakásba való beköltözésre. Ragaszkodnak falusi lakásukhoz - esetleg

saját házukhoz - és nem szivesen adják fel megszokott lakáskörülményeiket. Sokszor visszatartja őket a "háztáji" gazdaság, a sertés-és baromfitartás lehetősége.

1.sz.ábra: A lakosság életkor szerinti megoszlása a megye járási jogu városaiban és Miskolcon, 196o-ban.

A város üzemei elsősorban férfi munkaerőt igényelnek, igy a nők aránya viszonylag alacsony. Ezzel kapcsolatos adatokat tartalmazza az alábbi kimutatás:

V á r o s	1ooo férfi lakosra jutó nők száma	
	196o-ban	197o-ben
Kazincbarcika	961	986
Ó z d	967	1o43
Sátoraljaujhely	1o77	1o83

A táblázatban szereplő adatok szerint a férfi munkaerők tömeges alkalmazása, s az ennek következtében kialakuló nagyfoku bevándorlás mindig a nők arányszámának csökkenéséhez vezet. A bevándorlás mérséklődése mind Kazincbarcika, mind Ózd esetében a női arányszám emelkedését vonta maga után. Mindez a népmozgalomban lassan bekövetkező viszonylagos nyugalmat jelzi.

A város ipara, ipari munkahelyek, munkaerőgazdálkodás

Kazincbarcika környékén a szénbányászat a "hagyományos" iparág. A Sajó-medence közepes, de inkább gyenge minőségü, alsó-miocénkori széntelepei a Sajó két oldalán terülnek el.
Az öt produktiv széntelep különböző kiterjedésü és vastagságu. Mivel a szénvagyon közel van a felszinhez, lejtaknákkal vagy altárókkal is kitermelhető. A borsodi szén az ország nehéziparának mindmáig egyik legfontosabb bázisa, és emellett energiát szolgáltat az Északi Iparvidék vegyiparának és épitőanyagiparának. A szétszórt bányák termelése a Kazincbarcikán épült szénosztályozóra érkezik. A gyenge minőségü szeneket a kazincbarcikai és a tiszapalkonyai erőmü használja fel.
Jelenleg Kazincbarcikához tartozik a herbolyai és a berentei bányaüzem.

A herbolyai bányaüzem a várostól kb. 4 km.-re, a Tardona völgyében fekszik. A széntelepek a felszinhez viszonylag közel vannak. Itt az első kutatásokat 1852-ben kezdték, de a termelés csak rövid ideig tartott. Később a sajókazinci széntermelés bázisa az 1896-ban megnyitott Sándor-táró, majd a Géza-táró lett.
1897-ben alakult meg a Sajókazinci Kőszénbánya RT, amely fellenditette a bányászatot. Egymás után nyiltak az uj tárók:Emil, Zsófia, Ilona-táró, stb.
19oo-ban a bánya évi termelése már meghaladta a 1o ooo tonnát, s a dolgozók létszáma 52o körül volt.
A felszabadulás utáni években főleg ujranyitási és feltárási munkákat végeztek. A jelentősebb széntermelés 1949-ben indult meg.
Ettől kezdődően a termelési adatok a következők szerint alakultak:

év:	napi átlagos termelés: /tonna/	év:	napi átlagos termelé /tonna/
1949	288	1958	468
195o	318	1959	474
1951	291	196o	524
1952	432	1961	481
1953	39o	1962	516
1954	422	1963	289
1955	447	1964	433
1956	394	1965	63o
1957	316	1966	72o

A dolgozók száma 96o fő, ennek a létszámnak az emelkedése a közeli jövőben nem várható. A bányászok a környékről járnak be munkahelyükre, az alábbi megoszlás szerint:

Tardonáról	a dolgozók	33,2 %-a
Kazincbarcikáról	"	31,7 %-a
Herbolyáról	"	2o,6 %-a
Egyéb községekből	"	14,5 %-a

Az 19oo-ban kialakitott bányásztelepülés mellett 1953-ban megindult egy uj bányász lakótelep felépitése. A herbolyai lakótelepen lakók létszáma 65o körül van.

A berentei bányaüzem müködése a századforduló táján indult meg. A széntermelés nagyobb arányu fejlesztésére a I.világháboru befejezése után került sor. 1923 után a termelés alábbhagyott, majd az ujabb fellendülés a II.világháboru alatt és után következett be.

A termelés alakulását az alábbi adatok jelzik:

év:	kitermelt szén /tonna/:
1939	57 987
194o	81 4o5
1945	48 32o
1949	86 o71
195o	1o8 141
1955	152 878
1965	147 412

A dolgozók létszáma 95o, ennek a létszámnak az emelkedése várható.

A berentei bányaüzem nagy szénvagyona és - borsodi viszonylatban - igen jó minőségü szene indokolttá tenné ennek a szénmezőnek gyorsabb ütemü kiaknázását. E téren azonban problémát jelent, hogy a bányaüzem nehezen kap munkaerőt, tekintettel a korszerü kazincbarcikai ipari üzemek munkaerő-vonzására. Ezek az üzemek egészségesebb és kulturáltabb munkakörülményeket tudnak a dolgozóknak biztositani.
Természetes, hogy ilyen körülmények között a létszám fokozása és a széntermelés növelése nehézségekbe ütközik.
Maga a szénmező 9,6 km^2 kiterjedésü, a széntelep vastagsága 2,5-4,o m.

1.sz.kép: A Központi Szénosztályozómü.

Központi Szénosztályozómü: Feladata, hogy a sajóvölgyi bányák mintegy 35-féle szenét osztályozza, és egységes minőségü szenet adjon. Most már megállapitható, hogy helyes volt a Központi Szénosztályozó ide telepitése. Az üzem épitése idején a Sajó mindkét partján, kb. 15 km. sugaru körzetben 17 szénbánya állt müvelés alatt. Ezek korszerü szénosztályozó berendezéssel nem rendelkeztek, viszont a kibányászott szenek hamutartalom, valamint fütőérték szempontjából is különböző minőségüek voltak.

A korszerü szénosztályozóval elérhető, hogy csaknem azonos minőségi jellemzőjü szenet nyerjenek.
A Központi Szénosztályozómü a Borsodi Kooperáció részeként épült fel. Eredeti tervfeladata lo ooo t/nap osztályozói kapacitást határozott meg, 163 millió Ft. beruházási kerettel. 1954-ben a tervfeladatot felemelték 16 loo t/nap kapacitásra és beruházási kerete 262 millió Ft. lett.
Az üzemet korszerü szénpályaudvar segiti. A szén kétharmada vasuton, egyharmada pedig kötélpályán érkezik.
Az Osztályozómüből kikerülő szénfajták: darabos /8o mm.-től/, kocka /4o-8o mm.-ig/, dió /2o-4o mm./, dara /lo-2o mm./ Ezen tulmenően minőségjavitó tevékenység is folyik: a meddő kiválogatása.
A szén az Osztályozómüből a TÜZÉP telepre jut, a daraszén kivételével. Ez utóbbit a szomszédos Borsodi Hőerőmü használja fel. A többi szén 6o-65 %-át a háztartások, a többit a MÁV., a sütőipar, a malmok részére adják át.
Az üzem dolgozóinak létszáma 1955-ben 458, 1964-ben 1115, 1966-ban pedig lol4 volt.

2.sz.kép: A Borsodi Hőerőmü.

Borsodi Hőerőmü: Az I. ötéves tervben épült, 1955-ben adták át rendeltetésének. Szintén része a Borsodi Kooperációnak.

Elsősorban a Szénosztályozómütől kapott, 2o mm-nél kisebb szemnagyságu daraszénnel müködik. Igy müködése igen gazdaságos. Teljesitménye: 194 MW.
A Hőerőmühöz a vizet részben a Sajóból, részben furt kutakból biztositják. Szénfogyasztása évi 1,6 millió t. Zömmel olyan - 22oo-25oo kalóriáju - szeneket használ fel, melyeket korábban erőmüvekben nem tudtak hasznositani.
A Borsodi Hőerőmü feladata, hogy hazánk északkeleti részének ipari üzemeit és bányáit ellássa villamos energiával. Igy villamos energiát ad - többek között - Rudabánya, Ózd, Borsodnádasd, Diósgyőr, Hejőcsaba, Mályi részére.
A Borsodi Vegyikombinát a termelt villamos energia 15-2o százalékát, valamint a termelt gőz nagy részét átveszi.
A kazánok melléktermékét: a pernyét a közeli Könnyübetongyár használja fel. Ide a pernyét modern fuvóberendezés továbbitja.
A Borsodi Hőerőmü dolgozóinak létszáma 1966-ban 1o7o, 197o-ben 1o98 volt.

3.sz.kép: A Borsodi Vegyikombinát egyik üzemrésze.

Borsodi Vegyikombinát: Épitését 195o-ben kezdték meg. Az I. ötéves terv a mütrágyaipar magyarányu fejlesztését irányozta elő. Az akkor meglévő mütrágyagyárak bővitésén és rekonstrukcióján tulmenően tervbe vették - többek között - egy nitrogén

mütrágyaüzem létesitését is. A telephelyválasztásnál tekintetbe vették, hogy a Dunántulon már akkor müködött egy szintétikus-ammónia üzem, igy helyesnek látszott az uj üzemnek az ország keleti részébe való telepitése.
Miután eldöntötték, hogy ezt az üzemet hazai szénből előállitott kokszbázisra helyezik, igy vetődött fel a Sajó völgyébe való telepités gondolata.
A későbbiek során a kokszolómüvet nem épitették meg, s a gyárat részben óbudai, részben dunaujvárosi koksszal látták el. Ez igen jelentős szállitási többletkiadást okozott. Ezért kellett megoldani a román földgáz ide vezetését, s igy véglegessé vált a nagy távolságból történő nyersanyagellátás.
Az üzem telephelyének megválasztása a főbb fogyasztó /mütrágyafelhasználó/ területek szempontjából sem volt szerencsés. Munkaerőellátás terén is kedvezőtlen a helyzet, mivel Kazincbarcika két nagy ipari település: Miskolc és Ózd vonzáskörzetének a határán fekszik.
Az épitkezés megkezdésekor a beruházási előirányzat 46o millió Ft.volt. A kombinát üzembe helyezése egyre késett, és termelése csak 1955-ben indulhatott meg. Csakhamar üzemzavarok léptek fel - gyártási, szerelési és anyaghibák miatt - igy a gyártást 1956-ban le kellett állitani.
A müszaki hibák kijavitása után, 1958-ban kezdett el a gyár folyamatosan termelni. A tervezett termelési kapacitást 1959-ben érték el. Ebben az évben a termelt mütrágyamennyiség 139 3oo t./hatóanyagban 38 2oo t./ volt.
1958-ban kezdték el a Vegyikombinát bővitését, de ezt már földgázbázison valósitották meg.
1962 végén az üzem áttért a koksz bázisról a földgáz felhasználására. Ettől kezdődően a termelés évről-évre jelentős mértékben emelkedett.
A 25 %-os nitrogén hatóanyag tartalmu mütrágya termelésének főbb adatai:

év:	termelés /t/:
1962	183 3o9
1963	215 412
1964	221 454
1965	252 439

A nitrogénmütrágya termelését kisérő termékek:a dinitrogén-

oxid, a hegesztési oxigén és a cseppfolyós ammónia.
A későbbiek folyamán megépült a karbamid és a kaprolaktám üzemrész is. Mindkét üzemrészt a nitrogénmütrágya gyártásakor keletkező hasznos gázok felhasználására, és a mütrágyagyártás önköltségének a csökkentése érdekében hozták létre.
A Berentei Vegyimüvek a kokszoló tervezett telephelyén épült fel. Feladata a PVC /polivinilklorid/ csoport létrehozása volt, az elektrolizis üzemcsoporttal együtt. A termelést 1963-ban kezdték meg. Ez az üzemrész 1963-ban egyesült a Borsodi Vegyikombináttal.
A Borsodi Vegyikombinát gömbalaku gáztartályával, hütőtornyaival, nagy épülettömbjeivel és a sóraktár hatalmas, teknőalaku épitményével már hozzátartozik a táj képéhez, annak külön jellegzetességet ad.
A Vállalat dolgozóinak létszáma az alábbiak szerint alakult:

év:	munkások létszáma:	összlétszám:
1958	1ooo	1397
1959	1o3o	1444
196o	1o76	15o8
1961	11o9	1538
1962	1122	158o
1963	1583	2295
1964	16oo	236o
1965	175o	155o
197o	391o	4797

1965-ben 75o, 197o-ben pedig 1638 dolgozó járt be a különböző környező községekből.

Könnyübetongyár: Épitése 1961-től 1963-ig tartott. Feladata, hogy a porszén elégetése után visszamaradó pernyéből korszerü épitési anyagot állitson elő. A gyár profiljába tartozik nagyméretü falblokkok, valamint kislakásépitésnél felhasználható tégla előállitása. Ehhez a pernyét a Borsodi Hőerőmü szolgáltatja. A pernyéhez a gyártási eljárás során meszet, cementet, gipszet, valamint aluminiumpasztát kevernek.
Igy jön létre a gázszilikát.
A gyár termékeit felhasználták Kazincbarcika Ujváros épitésénél, de szállitanak belőle az ország más részeire is.

Az üzem dolgozóinak létszáma 1964-ben 331, 197o-ben 4o5 volt.

4.sz.kép: A Borsodi Szénbányászati Tröszt Bányagépjavitó Üzeme.

A Borsodi Szénbányászati Tröszt Bányagépjavitó Üzeme:1965-ben kezdte meg müködését. Feladata a bányák gépi berendezéseinek állandó karbantartása, a szállitások biztositása, a szakipari részlegek üzemeltetése, a villamossági cikkek raktározása, és üzembiztonságának folyamatos megőrzése.
Az üzem szállitórészlege látja el a hibás gépek ki-és beszállitását. Ehhez 156 gépkocsi áll rendelkezésükre.
Egy hónap alatt átlag 8oo villanymotort vagy szerszámgépet javitanak ki.
Az üzem dolgozóinak létszáma: 5oo. Ennek 35 %-a Miskolcról, valamint Miskolc közvetlen környékéről, 2o %-a pedig Sajószentpéterről jár be dolgozni.

Az eddig bemutatott üzemek a legnagyobbak, legjelentősebbek a városban. Ezeken kivül vannak egyéb ipari üzemek, vállalatok, KTSZ-ek is, melyek szintén jelentős számu dolgozót foglalkoztatnak, s egyben hozzájárulnak a lakosság jobb ellátásához is.

A város iparáról az alábbi táblázatok adnak áttekintést:

Iparvállalatok száma a városban:

	1965-ben	197o-ben
minisztériumi vállalat	2	2
tanácsi vállalat	1	2
kisipari szövetkezet	1	1
ö s s z e s e n :	4	5

Ipartelepek száma a városban:

	1965-ben	197o-ben
minisztériumi ipar	11	11
tanácsi ipar	3	6
szövetkezeti ipar	4	7
ö s s z e s e n :	18	24

Tekintettel az ipari üzemek, vállalatok, valamint az ipartelepek nagy számára, valamint arra, hogy maga a város is az ide telepitett ipari üzemeknek köszönheti létét és eddigi fejlődését, a lakosság nagy része az iparban dolgozik. Ehhez képest viszonylag csekély az egyéb munkakörben /közlekedés, kereskedelem/ dolgozók száma, s a mezőgazdaság csak igen kevés embert foglalkoztat.

A foglalkoztatottak számának megoszlása százalékban:
/1968-as adatok./

	Kazincbarcika adatai	megyei a d a t o k	országos
ipar	6o	4o	35
épitőipar	14	6	6
közlekedés, szállitás	7	7	6
kereskedelem	5	7	8
mezőgazdaság	1	26	29
egyéb	13	14	16

2.sz.ábra: A lakosság foglalkozás szerinti megoszlása. 3

Fenti háromszögdiagram szerint Kazincbarcika az urbánus tipusu, ipari jellegü települések közé tartozik. A lakosság foglalkozási szerkezetében az ipar döntő helyet foglal el. Dr.Lettrich Edit szerint "67 község és lo város lakosságának foglalkozási szerkezetében az ipar szélső /66 %-ot meghaladó/ méretü. Fiatal ipari városaink - Oroszlány, Ajka, Várpalota, Kazincbarcika, Komló, Dunaujváros, Tatabánya, Ózd, Mosonmagyaróvár és Vác -, továbbá ipari agglomerációink kisebb beingázási centrumaiként erősen iparosodott községek - bányásztelepüléseink többsége - és az iparvidékek forgalmilag legkedvezőbb fekvésü lakóközségei alkotják ezek körét." /"Urbanizálódás Magyarországon", Akadémiai Kiadó, Budapest, 1965. 55.old./
Kazincbarcika esetében a lakosság foglalkozási strukturájának megváltozása nem fokozatosan, hanem viszonylag rövid idő alatt ment végbe.

3 Kazincbarcika város monográfiája, 1965.

Erről az alábbi táblázatok tanuskodnak:

A lakosság foglalkozás szerinti megoszlása:

év:	mezőgazdasági	ipari és épitő-ipari	kereskedelmi	közlekedési	egyéb	összesen
	népgazdasági ágazatba tartozók megoszlása					
	a./az összes lakosság vonatkozásában /%/					
19oo	64,o	24,9	2,8	1,2	7,1	loo,o
191o	49,1	35,7	7,9	1,3	6,o	loo,o
192o	34,9	47,9	11,2	o,9	5,1	loo,o
193o	32,4	46,7	9,6	1,5	9,8	loo,o
1941	27,o	56,5	7,5	1,4	7,6	loo,o
1949	18,3	61,7	7,2	1,4	11,4	loo,o
196o	5,o	71,3	5,8	3,7	14,2	loo,o
	b./a kereső lakosság vonatkozásában /%/					
19oo	58,9	28,2	2,1	1,2	9,6	loo,o
191o	53,9	31,2	5,9	1,2	7,8	loo,o
192o	4o,8	43,7	7,6	o,9	7,o	loo,o
193o	36,8	44,1	6,4	1,8	1o,9	loo,o
1941	32,1	51,2	5,8	1,7	9,2	loo,o
1949	24,1	53,1	6,9	1,5	14,4	loo,o
196o	7,6	64,7	5,4	5,2	17,1	loo,o

Figyelembe kell venni, hogy a lakosság foglalkozás szerinti átrétegződése elsősorban az uj város kialakitásának, az ipari foglalkozásból élők ideáramlásának köszönhető.
Kazincbarcika régi településeinek lakossága - a város kialakulása előtt - a megye más vidékeire jellemző átrétegződési arányokat nem lépte tul.
A bővülő és egyre többet termelő üzemek munkásigénye évről-évre jelentős mértékben növekedett, amint azt a következő oldalon lévő táblázat is mutatja.
A táblázat összeállitásánál csak a legfontosabb üzemeket, illetve munkahelyeket vettem figyelembe, amelyek ilyen szempontból meghatározó jellegüek.

A foglalkoztatottak számának alakulása 1954-től 197o-ig:

Év	Borsodi Vegyi-kombinát	Borsodi Hőerőmü	Könnyü-beton-gyár	Sütőipari Vállalat	Vegyesipari KTSZ.
1954	.	393	.	1o3	.
1955	1316	821	.	112	.
1956	1597	1116	.	124	.
1957	957	1369	.	117	79
1958	1397	1464	.	128	.
1959	1444	1441	.	131	.
196o	1532	14o7	.	143	142
1961	1573	1335	.	168	136
1962	158o	1268	.	184	129
1963	2358	1198	72	197	136
1964	2483	114o	331	2o4	15o
197o	4797	1o98	4o5	135	243

/Megjegyzés:A Könnyübetongyár csak 1963-ban kezdte meg az üzemszerü termelést./

A szocialista iparban dolgozók száma az alábbiak szerint alakult 1963-tól 1967-ig:

Év	A dolgozók száma összesen	Ebből: a nehéz-iparban	a könnyü-iparban	az élelmiszer-iparban
		d o l g o z n a k		
1963	651o	636o	13o	2o
1964	7352	71o6	142	1o4
1965	7896	76o9	151	136
1966	8553	8239	188	126
1967	8722	8174	4o6	142

Az ipari üzemek és vállalatok rohamosan növekvő munkaerőszükségletét nem lehetett biztositani a helyben lakókból, ezért az ingázók száma is emelkedő tendenciát mutat.

Kazincbarcika ingaforgalma: /1961./

	férfi	női	összesen:
	m u n k a e r ő		
Eljáró	13o	39	169
Bejáró	2831	292	3123

Néhány összehasonlító adat az iparvállalati telephelyeken dolgozó ingázók számának alakulásáról: /196o/

V á r o s	a városban dolgozó ipari munkavállalók száma /1ooo fő/	ebből ingázók számszerint /1ooo fő/	a munkavállalók %-ában
Miskolc	38,9	13,4	34,4
Ó z d	17,1	7,1	41,5
Kazincbarcika	6,1	3,1	5o,8

Az ingázókkal kapcsolatos adatok:

V á r o s	naponként		ritkább időközönként	
	i n g á z ó k			
	száma 1ooo fő	az összes ingázók %-ában	száma 1ooo fő	az összes ingázók %-ában
Miskolc	9,6	71,6	3,8	28,4
Ó z d	6,6	93,o	o,5	7,o
Kazincbarcika	1,9	61,3	1,2	38,7

A megye 3 legnagyobb ipari településének adatait figyelembe véve feltünő, hogy a vizsgált évben /196o/ Kazincbarcikán volt legmagasabb az ingázók aránya, az ipari munkavállalók számához viszonyitva. Ennek oka az, hogy a város ipari üzemei rendkivül gyors ütemben épültek fel, és igy nagyfoku volt a munkaerőkereslet.

Ezzel viszont a lakásépités, s igy a dolgozók letelepitése nem tudott lépést tartani. A munkaerőellátottság biztositása érdekében vállalni kellett az ipari üzemeknek a munkásszállason lakó vagy naponként bejáró munkások, dolgozók alkalmazását, s viselni az ezzel kapcsolatos többletkiadásokat. /Munkásszállások létesitése, autóbuszjáratok szervezése./
Kazincbarcikán az ingázók között viszonylag magas a ritkább időközönként bejáró dolgozók aránya. Ez érthető, ha figyelembe vesszük, hogy nagyon távoli településeken /pl.Szabolcs-Szatmár megyében/ lakók is dolgoznak itt, akik naponként nem járhatnak munkahelyükre.
A Kazincbarcikára ingázók száma a későbbiek során tovább emelkedett, amint azt az alábbi adatok bizonyitják:

Kazincbarcikára bejárók száma:

1966-ban	5919
197o-ben	7olo

Mint fentiekből kitünik, Kazincbarcika igen jelentős beingázási centrum, bár két város /Miskolc és Ózd/ vonzáskörzetének határán fekszik.
A városnak, mint ipari centrumnak a munkaerővonzása elsősorban az ózdi, edelényi és miskolci járás településeire, valamint magára Miskolc városra terjed ki. Az emlitetteken kivül más településekről is járnak Kazincbarcikára dolgozni, de kisebb számban.
Az alábbi kimutatás a város négy legnagyobb üzemébe bejáró /naponta ingázó/ dolgozók számát tünteti fel. A közölt adatok az 197o. januári állapotot tükrözik. [4]

Borsodi Vegyikombinát

/Csoportositás az autóbusz munkásjáratok utvonala szerint/

1./	Miskolc	145	2./	Gömörszőllős	lo
	Szirmabesenyő	11		Kelemér	17
	Sajókeresztur	15		Serényfalva	36
	Sajóbábony	7		Pogonyi-puszta	19
	Sajószentpéter	117		Putnok	128
	együtt:	295		együtt:	2lo

4 A négy nagyüzem által közölt adatok alapján.

3./	Hangács	1o
	Nyomár	2o
	Ziliz	26
	Boldva	11
	Borsodszirák	1o
	Finke	7
	Edelény	42
	Mucsony	2o
	együtt:	146
4./	Varbó	15
	Parasznya	41
	Radostyán	8
	Kondó	1o
	Sajólászlófalva	9
	együtt:	83
5./	Alacska	18
6./	Bánhorváti	78
	Nagybarca	37
	Vadna	29
	Sajóivánka	7
	együtt:	151
7./	Sajókaza	69
	Szuhakálló	23
	Alberttelep	7
	együtt:	99
8./	Szendrő	13
	Rudabánya	5o
	Ormosbánya	39
	Izsófalva	23
	Rudolftelep	6
	Varbóc	6
	Szuhogy	16
	Alsótelekes	3
	együtt:	156
9./	Aggtelek	33
	Trizs	14
	Zubogy	22
	Kurityán	1o
	Ragály	21
	együtt:	1oo
1o./	Abod	36
	Ládbesenyő	25
	Lak	1
	Irota	1
	Meszes	1
	Martonyi	4
	együtt:	68
11./	Sajóvelezd	43
	Sajógalgóc	21
	Dubicsány	14
	együtt:	78
12./	Mályinka	49
	Dédestapolcsány	73
	Nekézseny	14
	Uppony	1
	együtt:	137
13./	Sajóvámos	1o
	Sajósenye	6
	Sajóecseg	17
	együtt:	33
14./	Zádorfalva	12
	Dövény	2
	Felsőkelecsény	4
	Felsőnyárád	23
	Jákfalva	3
	Alsószuha	3
	együtt:	47
15./	Nagyvisnyó	17

Naponta ingázók száma mindösszesen: 1638.

Ujvárosból bejáró fizikai dolgozó 159o

Ujvárosból bejáró alkalmazott 48o

Központi Szénosztályozómü

Sajószentpéter	246	Hangács	2
Miskolc	42	Damak	1
Varbó	16	Borsodszirák	1
Parasznya	22	Sajóivánka	7
Radostyán	17	Sajókaza	2
Kondó	7	Sajógalgóc	3
Sajólászlófalva	11	Vadna	1
Sajókápolna	12	Bánhorváti	9
Boldva	13	Nagybarca	5
Sajóecseg	22	Szuhogy	5
Sajóbábony	4	Ormosbánya	13
Szirmabesenyő	2	Izsófalva	7
Sajókeresztur	16	Szuhakálló	6
Sajóvámos	12	Alberttelep	1
Sajósenye	3	Mucsony	2
Sajópálfalva	1	Ö s s z e s :	511

Kazincbarcikáról bejárók száma: 367.

Bányagépjavitó Üzem

Tornyosnémeti	1	Parasznya	5
Forró	1	Radostyán	6
Nojavidrány	1	Kondó	6
Felsődobsza	1	Sajópálfalva	2
Taktaharkány	2	Sajókápolna	4
Bőcs	1	Alacska	4
Alsózsolca	6	Kurityán	1
Bükkábrány	1	Szuhakálló	1
Hejőszalonta	2	Sajókaza	14
Vatta	1	Putnok	5
Nyékládháza	1	Bánréve	1
Sajóvámos	3	Vadna	5
Edelény	1	Ormosbánya	3
Boldva	2	Izsófalva	5
Sajólászlófalva	2	Felsőnyárád	1
Miskolc	2o1	Alberttelep	1
Szirmabesenyő	7	Rudolftelep	1

Sajókeresztur	1	Nagybarca	1
Sajószentpéter	98	Varbó	6
		Ö s s z e s :	4o6

Kazincbarcikáról bejárók száma: 16o.

Borsodi Hőerőmü

Sajószentpéter	35	Edelény	18
Sajókaza	25	Dubicsány	6
Miskolc	24	Sajóvámos	5o
Bánhorváti	26	Nagybarca	6
Borsodszirák	8	Rudabánya	4
Putnpk	22	Ziliz	1
Ládbesenyő	9	Pogonyi-puszta	8
Dédestapolcsány	1	Sajóvelezd	4
Gömörszőllős	2	Tardona	1
Zádorfalva	1	Sajókápolna	5
Alacska	15	Sajólászlófalva	3
Kondó	1	Sajóivánka	12
Mucsony	6	Szuhakálló	5
Sajóbábony	1	Varbó	9
Radostyán	2	Sajókeresztur	9
Parasznya	12	Izsófalva	5
Vadna	1o	Boldva	8
Szirmabesenyő	4	Sajósenye	4
		Ö s s z e s :	362

Tehát a város 4 legnagyobb üzemébe naponta bejáró dolgozók száma 197o. januárjában 2917 volt.
A bejárók százalékos megoszlása, nagyságrendben:

Miskolci járás	33,5 %
Ózdi járás	32,o %
Edelényi járás	2o,o %
Miskolc város	14,o %
Encsi járás	o,2 %
Mezőcsáti járás	o,1 %
Mezőkövesdi járás	o,1 %
Szerencsi járás	o,1 %

A kifelé ingázók legnagyobbrészt bányászok, akik az alábbi munkahelyekre járnak dolgozni: Alberttelep, Bánfalva, Berente, Feketevölgy, Felsőnyárád, Herbolya, Kurityán, Nagybarca, Ormosbánya, Rudolftelep, Sajókaza, Sajószentpéter, Szelesakna, Szuhakálló.
Kazincbarcikára jelenleg 81 településről járnak be dolgozni, a négy legnagyobb üzemet figyelembe véve. A bejárók számát tekintve az alábbi települések állnak az élen:

1./ Sajószentpéter	496	ingázó
2./ Miskolc	412	"
3./ Bánhorváti	113	"
4./ Sajókaza	11o	"
5./ Parasznya	8o	"
6./ Dédestapolcsány	74	"

A befelé ingázók tulnyomó többsége autóbusszal jár munkahelyére. Csak kevesen járnak be vonattal.
Az üzemek munkaerővel való ellátottsága szempontjából figyelemre méltó, hogy a város munkaképes lakói közül egyre többen jelentkeznek munkára.
Néhány adat ezzel kapcsolatban:

Időpont:	Jelentkezők száma:			ebből
	férfi	nő	együtt	szakképzett:
1966.december	46	371	417	26
1967.január	98	366	464	35
1967.február	84	418	5o2	46
1967.március	93	659	752	62

A munkára jelentkezők között sok olyan családanya van, aki - nem tudva megoldani gyermeke elhelyezését - csak egy müszakos beosztást tudna vállalni. Ilyen munkahely azonban viszonylag kevés akad.
Feltünően alacsony a munkára jelentkezőknél a szakképzettek aránya. /Pl. 1967.márciusában az összes jelentkezőknek csak 8,2 %-a./ A szakképzetlenek közül sokan nem rendelkeznek az általános iskola 8. osztályának elvégzéséről szóló bizonyitvánnyal sem, sőt akadnak analfabéták is.

A munkára jelentkező nők egyre emelkedő száma is azt jelzi, hogy a város üzemeiben, intézményeiben kevés a nők számára alkalmas munkahely. Az üzemek elsősorban férfi munkaerők beállítására törekednek, a munka jellegének megfelelően. Ezt a helyzetet tükrözik az alábbi adatok is.

Város, év	Az összes keresők száma az összes népesség	Az összes keresőkből			
		a kereső férfiak		a kereső nők	
		a férfiak	az össz. keresők	a nők	az össz. keresők
	s z á z a l é k á b a n				
Kbarcika					
1949	38,6	63,1	8o,7	14,8	19,3
196o	48,5	66,6	7o,o	29,7	3o,o
Ózd					
196o	5o,3	71,1	71,9	28,8	28,1
Saujhely					
196o	51,3	66,4	62,4	37,2	37,6
Miskolc					
196o	53,6	7o,2	63,9	37,8	36,1

További adatok Kazincbarcikára vonatkozóan:

Év:	Foglalkoztatott nők aránya az összes foglalkoztatottak számához viszonyitva /%/ :
1961	29
1966	25
197o	22

Kazincbarcikán a kereső nők aránya 196o előtt emelkedő tendenciát tükrözött, majd csökkenni kezdett. Ennek oka egyrészt az, hogy - a nagymérvü lakásépitkezések és beköltözések következtében - az utóbbi években jelentősen emelkedett a nők száma és a férfiakhoz viszonyitott számaránya, másrészt a város legnagyobb üzemeinél igen sok fizikai dolgozóra van szükség, s ilyen munkára elsősorban férfiakat alkalmaznak.

Jelentős változáson ment keresztül a keresők és eltartottak aránya. Ezzel kapcsolatosak az alábbi adatok:

Év:	1oo keresőre jutó eltartottak száma					
	a mező-gazd.-ban	az ipar-ban	a köz-leke-désben	a keres-kedelem-ben	egyéb nép-gazdasági ágazatban	összes
1949	96	2o1	172	145	1o4	159
196o	35	127	123	46	72	1o6

Tehát 11 év alatt jelentősen csökkent az eltartottak aránya. Ennek ellenére 196o-ban kedvezőtlenebb volt a helyzet Kazincbarcikán, mint a megye más városaiban. Ugyanis ebben az évben Miskolcon 87, Ózdon 99, Sátoraljaujhelyen 95 eltartott jutott 1oo keresőre.

A mezőgazdasági funkció jelentőségének csökkenése

A felszabadulás előtt a mai Kazincbarcika területén lévő települések lakosságának tulnyomó része mezőgazdasági foglalkozásu volt. A föld azonban csak nagyon szükösen biztositotta a megélhetést, mivel a 631o kataszteri holdat kitevő összes területnek csupán 46,8 %-a volt szántó, ezzel szemben 29,7 %-án erdők terültek el. A gazdaságok többsége csak igen kis területtel rendelkezett, s ezeken a kis parcellákon még a létfenntartáshoz szükséges hozamok sem voltak biztosithatók.
Jellemző, hogy az összes területnek csaknem a fele /47,2 %-a/ az összes gazdaságok 1,7 %-ának a kezelésében volt. Ezzel szemben 536 kisparaszti gazdaság együttesen 768 kataszteri hold földterülettel rendelkezett, ami az összes területnek csupán 12,2 %-át tette ki. Egy-egy ilyen "gazdaságra" átlagosan 1,4 kataszteri hold terület jutott.
Fentiekből következik, hogy néhány földbirtokoson kivül senkinek sem nyujtott megélhetést a mezőgazdasággal való foglalkozás. Ezért a lakosság egy része igyekezett a helybeli, illetve a közeli bányákban elhelyezkedni, s megélhetését ezuton biztositani.
A felszabadulást követő földosztás némileg javitott a lakosság helyzetén, de a teljes foglalkoztatottság és az életszinvonal emelése csak az iparositással volt megoldható.

A nagyarányu épitkezések megindulása után a mezőgazdasági termelés háttérbe szorult, és egyre inkább elvesztette jelentőségét. Az ipartelepités elsősorban a mezőgazdasági müvelés alatt álló területek rovására történt.
A megmaradt mezőgazdasági terület lassanként városellátó övezetté, kertgazdasággá alakul át.
A terület talajtani és domborzati viszonyai olyanok, hogy itt nagyüzemi mezőgazdasági termelést kialakitani nem lehetett. Igy a régi, falusias jellegü házakban lakó parasztság egyénileg gazdálkodik.

Kazincbarcika mezőgazdasági területének megoszlása müvelési ágak szerint:

szántó	138o k.h.	35,5 %
rét	141 k.h.	3,3 %
legelő	292 k.h.	7,5 %
kert	4o k.h.	1,1 %
szőlő	11o k.h.	2,8 %
gyümölcsös	36 k.h.	o,9 %
erdő	1892 k.h.	48,9 %
e g y ü t t :	3891 k.h.	1oo,o %

Mezőgazdasági müvelés alól kivont terület: 2419 kataszteri hold, ami az eredeti mezőgazdasági müvelésü terület 38,3 %-át teszi ki. Ezen a területen épültek fel a különböző üzemek, valamint az uj város lakóházai és egyéb épületei.
Az 138o kataszteri holdat kitevő szántóterületen főleg szemestakarmányt, kukoricát és tavaszi árpát termesztenek. Erre azért van szükség, mert még ma is jelentős Kazincbarcikán a baromfi-és sertéstartás. Az Ujváros perifférikus részein épült egyemeletes épületek közül néhányhoz sertés-és baromfiólak is tartoznak, s az itt lakó - főleg bányász foglalkozásu - népesség nem akar lemondani az állattartásról. 197o-es adatok szerint a városban 1451 volt a sertések és 27 ooo a baromfik száma.
Viszonylag magas a szántóföldi takarmányfélék - szálastakarmány - termesztésének aránya, amit a még mindig jelentős szarvasmarha-állomány fenntartása indokol. /197o-ben 384 szarvasmarha./

Szintén jelentős a burgonya és a zöldségfélék termesztése. Ezek javarészét a város piacán értékesitik, viszonylag magas áron. Kenyérgabonából már jóval kevesebbet termesztenek. A számottevő lóállomány /197o-ben 245/ indokolja a zabtermesztés fenntartását.
A szőlő-és gyümölcstermesztés jelentősége évről-évre növekszik tekintettel arra, hogy e téren a piaci kereslet rendkivül nagy. A mezőgazdasági foglalkozásu lakosság körében egyre népszerübb lesz a kertgazdálkodás, a zöldség-gyümölcs és szőlőtermesztés.
A mezőgazdasági terület csökkenésével, az ipari üzemek fejlődésével és munkaerő-igényének növekedésével egyidejüleg - az utóbbi években - meggyorsult a lakosság foglalkozási átrétegződése. Mig a század elején a lakosságnak hozzávetőleg kétharmada foglalkozott földmüveléssel és állattenyésztéssel, addig jelenleg a lakosságnak alig több mint egy százalékát teszi ki a mezőgazdasági foglalkozásuak aránya.
A mezőgazdaság jövője ugy képzelhető el, ha az e célra alkalmas területeken városellátó övezet alakul ki, ami rentábilis gazdálkodást biztosithat, ugyanakkor a városi lakosság jobb áruellátását segitheti elő.

Központi funkciók

Kereskedelmi ellátottság

A városnak önálló kereskedelmi vállalata nincs, kiskereskedelmi boltjainak irányitását - nagyrészt - a Borsodi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat, a Borsodi Iparcikk Vállalat, valamint a Borsodi Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat végzi. Igy tehát a város - kereskedelmi szempontból - nem rendelkezik a környékre is kiható irányitó funkcióval.
Kiskereskedelmi hálózatának vonzási körzete 8 községre terjed ki. Ezek:Mucsony, Szuhakálló, Kurityán, Felsőnyárád, Sajókaza, Vadna, Nagybarca, Sajóivánka.
A lakásépités fokozott üteme miatt sok éven át háttérbe szorult a kiskereskedelmi és vendéglátóipari hálózat fejlesztése.

Igy - a nem megfelelő kereskedelmi ellátottság és a gyenge áruválaszték miatt - a város lakói Miskolcon bonyolitották le nagyobb beszerzéseiket.
A harmadik ötéves terv időszakában, az 1966-7o.években a megye - és ezen belül Kazincbarcika - kereskedelmi hálózata igen jelentősen fejlődött. Ezen időszak alatt a megyében a bolt kiskereskedelem alapterülete 23 %-kal, a vendéglátóipari egységek alapterülete 5o %-kal emelkedett. Növekedett az uj kiszolgálási formában müködő kereskedelmi egységek száma. Ezzel kapcsolatos adatokat tartalmazzák a következő kimutatások.

A bolthálózat alapterülete városonként 197o-ben /m^2-ben/:

Megnevezés	bolti kiskereskedelem	vendéglátás
Kazincbarcika	9345	9133
Leninváros	325o	4563
Ózd	14933	9o36
Sárospatak	4138	2886
Sátoraljaujhely	6222	3172
Miskolc	63958	5o1o8

A bolthálózat alapterületének alakulása városonként 197o-ben, az 1965.évi alapterület százalékában:

Megnevezés	bolti kiskereskedelem	vendéglátás
Kazincbarcika	14o,6	122,8
Leninváros	1o5,2	144,o
Ózd	96,9	99,7
Sárospatak	12o,2	167,4
Sátoraljaujhely	1o5,3	119,7
Miskolc	134,4	159,9
Megye összesen:	123,o	15o,o

Kazincbarcika város kereskedelmi hálózatának alapterülete 197o-ben /m^2/:

V á l l a l a t	bolti kiskereskedelem	vendéglátás
Borsodi Élelmiszer	3875	-
Borsodi Ruházat	2o22	-
Borsodi Iparcikk	2313	-
Borsodi Vendéglátó	-	359o
Tanácsi keresk.összesen:	821o	359o
Bükkvidéki Vendéglátó	-	4452
OFOTÉRT	85	-
Utasellátó Vállalat	1o	145
Egyéb állami vállalat	258	-
Állami keresk.összesen:	8563	8187
Sajókazai ÁFÉSZ	2o	1o8
MÉK.	496	-
Egyéb szövetkezet	266	838
Szövetkezet összesen:	782	946
MINDÖSSZESEN:	9345	9133

Mint a közölt adatokból kitünik, az 1966/7o években a megye várai közül Kazincbarcikán növekedett legjelentősebben a bolti kiskereskedelmi hálózat alapterülete. /A megyei 23,o %-kal szemben 4o,6 %-kal./ Nem növekedett ilyen mértékben a vendéglátóipari egységek alapterülete /a megyei 5o,o %-kal szemben csak 22,8 %/, de igy is jónak mondható a jelenlegi ellátottság, a megye többi városához képest.
A kereskedelmi forgalom alakulásáról a következő oldalakon lévő kimutatások nyujtanak áttekintést. /41.-42.-43.oldal./

Kazincbarcika város kiskereskedelmi forgalma 197o-ben:

/1ooo Ft-ban/

A vállalat megnevezése	bolti élelm.	vendéglátás	ruházat	vegyes iparcikk	összes
Borsodi Élelmiszer	115826		137	7888	123851
Borsodi Ruházat			661o8	541	66649
Borsodi Iparcikk	2o5o		316o	5981o	65o2o
Borsodi Vendéglátó		32234			
Tanács vall.összesen:	117876	32234	694o5	68239	287754
Bükkvidéki Vendéglátó		23o69			23o69
TÜZÉP				1337	1337
OFOTÉRT				77o	77o
Gyógyszertári Vállalat				11272	11272
Utasellátó Vállalat	684	3153		144	3982
Egyéb állami vállalat	3415			6383	9798
Állami vall.összesen	121975	58456	694o5	88145	337981
Sajókazai ÁFÉSZ	188	954			1142
MÉK.	1o1oo				1o1oo
Mg.TSZ.-ek	438o	3767			8147
Szövetkezeti keresk,össz,	14668	4721			19389
MINDÖSSZESEN:	136643	63177	694o5	88145	357137o

Egy lakosra jutó forgalom 197o-ben /Ft.-ban/:

M e g n e v e z é s	bolti élelm.	vendéglátás	ruházat	vegyes iparcikk	összes
Kazincbarcika	5274	2441	2681	34o6	138o7
Leninváros	4548	2867	2523	3985	13923
Ó z d	5584	2o11	3477	43o3	15375
Sárospatak	3793	21o9	2954	4588	14544
Sátoraljaujhely	63o3	1872	4o5o	629o	18515
Miskolc	6558	2362	4588	6176	19684
Megye összesen:	3937	1798	2o68	2569	11372

Egy lakosra jutó forgalom 197o-ben, az 1965.évi forgalom %-ában:

M e g n e v e z é s	bolti élelm.	vendéglátás	ruházat	vegyes iparcikk	összes
Kazincbarcika	181,8	13o,o	2o2,8	177,o	172,o
Leninváros	157,2	132,3	17o,1	11o,9	137,3
Ó z d	154,2	117,4	145,3	157,3	147,o
Sárospatak	147,8	145,o	147,1	181,6	158,8
Sátoraljaujhely	15o,3	123,o	151,1	182,1	156,2
Miskolc	15o,7	132,5	142,9	172,5	152,3
Megye összesen:	146,4	135,7	139,8	172,4	15o,3

A kiskereskedelmi forgalom megoszlása százalékosan:

Megnevezés	1965.év élelmiszer	vegyes iparcikk	össz.	197o.év élelmiszer	vegyes iparcikk	össz.
Kazincbarcika	59,6	4o,4	1oo,o	55,9	44,1	1oo,o
Leninváros	49,9	5o,1	1oo,o	53,3	46,7	1oo,o
Ózd	51,o	49,o	1oo,o	49,9	5o,1	1oo,o
Sárospatak	43,9	56,1	1oo,o	4o,3	59,7	1oo,o
Sátoraljaujhely	48,2	51,8	1oo,o	44,2	55,8	1oo,o
Miskolc	47,4	52,6	1oo,o	46,3	53,7	1oo,o
Megye összesen:	53,1	46,9	1oo,o	5o,4	49,6	1oo,o

Kazincbarcika áruforgalmának alakulása a harmadik ötéves tervben :

/1965 év = 1oo %/

Év	bolti élelmiszer	vendéglátás	ruházat	vegyes iparcikk	összesen
1966	115,5	1o3,1	1o7,2	112,7	11o,5
1967	125,5	99,1	1o8,9	113,5	113,6
1968	133,4	98,2	117,9	121,7	119,8
1969	148,8	1o5,o	128,2	132,3	131,2
197o	171,8	122,8	191,6	167,2	162,5

A III. ötéves terv időszakában Kazincbarcikán folyamatosan javult az áruellátás, csupán 1968 II.félévében és 1969 I, félévében voltak kisebb ellátási hiányosságok.
A kereslet növekedése és a kínálat javulása következtében jelentősen emelkedett az alábbi árucikkek forgalma:

- huskészitmények, baromfi, hal, tejtermékek, gyümölcsök, zöldségfélék, italok, kávé,
- felsőruházati cikkek, rövid-és divatáruk, háztartási- és lakástextiliák,
- hütőszekrények, gázkészülékek, motorkerékpárok, hiradástechnikai készülékek, vasáruk, épitőanyagok,
- a vendéglátóiparban: étlap szerinti ételek, cukrászkészitmények, hidegkonyhai termékek.

A lakosság pénzbevételeinek és életszinvonalának emelkedése lehetővé tette, hogy a jövedelem nagyobb hányadát forditsa iparcikkek vásárlására.

5.sz.kép: A kazincbarcikai Állami Áruház.

A városban az iparcikkforgalom részaránya 1965-ben 4o,4 %, 197o-ben 44,1 % volt. Ez az emelkedés jelentős, de még igy is messze elmarad a megyei /49,6 %/ és az országos /52,2 %/ részaránytól.
Az egy lakosra jutó forgalom Kazincbarcikán az 1965-től 197o-ig terjedő időszakban 72,o %-kal növekedett, s ezzel az eredménnyel első helyen áll a megye városai között. Utána következik Sárospatak 58,8 %-kal, Sátoraljaujhely 56,2 %-kal, Miskolc 52,3 %-kal, Őzd 47,o %-kal, végül Leninváros 37,3 %-kal. A megyei adat: 5o,3 %.

A vendéglátás adatai: /1969/

V á r o s	a vendéglátó helyek száma	a vendéglátásban alkalmazott dolgozók sz.
Kazincbarcika	36	263
Leninváros	14	116
Ó z d	49	799
Sárospatak	31	16o
Sátoraljaujhely	28	184

A vendéglátás eladási forgalma: /1969/

/Fogyasztói áron, 1ooo Ft-ban/

V á r o s	ételek	eszpresszó kávé	ital	egyéb áru	összesen
Kazincbarcika	27999	79o	21682	3566	54o37
Leninváros	15393	321	9777	1573	27o64
Ó z d	2447o	2453	43o19	4118	74o6o
Sárospatak	7486	919	18553	2339	29297
Sátoraljaujhely	8567	1o88	2o292	1389	31336

A vendéglátás forgalmi adatai tartalmazzák az állami vendéglátó vállalatok, az általános fogyasztási és értékesitő szövetkezetek és egyéb szervek vendéglátó egységeinek árueladásából és szolgáltatásából /pl.szállodai bevétel, belépő,stb./

származó forgalmát, valamint az üzemélelmezési vállalatok eladási forgalmát. Ugyancsak tartalmazza a vállalatok, intézmények kezelésében lévő üzemi konyhák költségeinek összegét is.
A vendéglátóipari egységek területi elhelyezésénél sajátos differenciáltság figyelhető meg. Mig az éttermek, vendéglők nagy része, továbbá a bisztro, a halászcsárda a belvárosban, addig az italboltok, büfék, üzemi éttermek főleg az üzemek területén, illetve a perifférikus városrészekben találhatók.
A város egyetlen szállóval: a BÜKK hotellel rendelkezik. Ennek 12 szobájában 3o vendéget lehet elhelyezni. A szálló az egyik lakóépületben müködik, s ma már egyáltalán nem tudja kielégiteni az egyre növekvő szükségletet.
A lakosság élelmiszerrel való ellátását nagy mértékben segiti a város piaca. A piaci felhozatallal kapcsolatosak az alábbi számadatok:

Cikkek	1966	1967	1968	1969
	Baromfi és állati termékek /q/			
Élő csirke	198	479	45o	382
Élő tyuk	83	99	22o	191
Élő kacsa	36	23	7	9
Élő liba	22	22	3o	7
Élő pulyka	38	3	7	3
Vágott csirke	-	-	-	1
Tojás /1ooo db/	329	353	441	328
Tej /hektoliter/	75	75	63	39
Tejfel /hektoliter/	76	71	62	44
Tehénturó	76	71	62	45
	Burgonya és zöldségfélék /q/			
Burgonya	22o6	29o6	2478	1391
Sárgarépa	398	428	423	428
Petrezselyem	397	437	421	414
Vöröshagyma	2oo	294	229	18o
Fejeskáposzta	312	431	35o	27o
Kelkáposzta	153	172	171	146
Karalábé	377	388	4o6	417
Zöldbab	136	14o	137	92
Zöldborsó	6o	121	66	127

Cikkek	1966	1967	1968	1969
	Gyümölcsök /q/			
Alma	1003	1385	1009	535
Körte	333	272	368	154
Sárgabarack	96	172	54	79
Őszibarack	254	137	257	176
Szőlő	77	134	143	100

A piaci felhozatal kisebbik része magából a városból, nagyobbik része a környező községekből származik. /Sajókaza, Nagybarca, Bánhorváti, Vadna, Sajógalgóc./
1964-ben adták át rendeltetésének a város uj piacát, ami átmenetileg fokozta a felhozatalt. Az utóbbi években viszont a felhozatalban némi csökkenés következett be, igy a lakosság élelmiszerrel való ellátása nem megnyugtató. Egyre sürgetőbb feladatként jelentkezik a város mezőgazdaságának átalakitása városellátó övezetté.
Az is enyhitené a jelenlegi ellátási nehézségeket, ha minél több mezőgazdasági tsz. - a környező községekből - zöldség-gyümölcs, illetve élelmiszer-elárusitó üzletet nyitna a városban.
A szolgáltató-javitó tevékenységet a helyi Vegyesipari KTSZ, továbbá a miskolci Fodrász, Fényképész és Bőrdiszmüves KTSZ-ek kihelyezett részlegei igyekeznek ellátni. Emellett a városban évről-évre emelkedik a magánkisiparral foglalkozók száma is.

Önálló magánkisiparosok száma:

V á r o s	1966	1967	1968	1969
		é v b e n		
Kazincbarcika	53	57	65	71
Leninváros	11	13	10	12
Ó z d	100	96	96	96
Sárospatak	87	85	81	83
Sátoraljaujhely	100	97	95	102

Mint fenti adatok mutatják, az utóbbi években a megye járási jogu városai közül Kazincbarcikán emelkedett leginkább az

önálló magánkisiparosok száma. Ennek oka az, hogy a KTSZ-ek nem tudják kellően kielégiteni az egyre emelkedő számu lakosság igényeit.

A város kulturális élete

A századforduló idején, az 1900-as években a mai Kazincbarcika területén élő, 6 éven felüli lakosság 25 %-a, 1941-ben 11,5 %-a analfabéta volt. Ez az arány 1960-ban 3,8 %-ra csökkent.

A város épitésének első szakaszában kevés gondot forditottak kulturális intézmények létesitésére. E téren némi javulás tapasztalható az utóbbi években.

A város óvodai ellátottsága nem kielégitő. Az óvodák zsufoltak, de még igy sem tudnak felvenni minden jelentkezőt. Az óvodai felvételre jelentkezők száma évenként átlag 40-50-nel emelkedik.

Az óvodák adatai:

év	óvodai férőhelyek szám a	óvónők szám a	a férőhelyek kihasználtsági %-a	egy óvónőre jutó gyermek
1955	252	18	62,3	14
1960	324	21	103,4	16
1961	324	25	100,0	13
1962	431	29	98,1	15
1963	411	32	112,2	14
1964	411	33	118,7	15
1965	495	39	113,1	13

Óvodai összehasonlító adatok /1969/:

Város	az óvodák	a férőhelyek	az óvónők	az óvodások	100 férőhelyre jutó gyermek	az egy óvónőre jutó gyermek
	szám a					
Kazincbarcika	9	611	49	777	127	15,9
Leninváros	5	350	21	434	124	20,7
Ózd	12	791	44	951	120	21,6
Sárospatak	1	105	6	117	111	19,5
Sátoraljaujhely	4	290	21	375	129	17,9
Miskolc	36	2669	188	3521	132	18,7

Az általános iskolákban évről-évre emelkedik a tanulók száma, s ezzel csak nagyon nehezen tud lépéstartani az iskolaépités.

Az általános iskolák adatai: [5]

tanév:	a tanulók	a tanerők	a tantermek	a tan. csop.	egy tanerőre	egy tanteremre	egy tan. csop.-ra
	s z á m a				jutó tanulók száma		
1952-53	89o	31	14	36	28	64	25
1956-57	1186	55	25	43	22	47	28
1957-58	1318	72	27	5o	18	49	26
196o-61	2321	83	44	6o	28	53	39
1961-62	263o	9o	45	67	29	58	39
1962-63	3oo6	1o3	43	74	29	7o	41
1963-64	34oo	125	55	9o	27	62	38
1964-65	3842	132	54	95	29	71	4o
1965-66	41oo	145	54	1o2	28	79	42
1968-69	4722	164	68	116	28	7o	4o
1969-7o	4414	176	69	122	25	64	36

Mint fentiekből kitünik, az 1965-66. tanév volt eddig a legnehezebb mind a nevelői ellátottság, mind a tanulócsoportok kialakitása és elhelyezése vonatkozásában. Azóta a helyzet némileg javult, részben a tanulói létszám csökkenése, részben a nevelők, tantermek és tanulócsoportok számának emelkedése következtében.

A városban jelenleg 6 általános iskola müködik. Ebből 5 osztott, egy pedig részben osztott jellegü.

Az általános iskolákban müködő pedagógusok képesités szerinti megoszlása:

Képesités megnevezése:	1968-69.	1969-7o.tanév:
Középiskolai tanár	7	8
Ált.iskolai tanár	72	82
Szaktanitó	2	3
Tanitó	83	83
E g y ü t t :	164	176

5 A Megyei Tanács VB.Müvelődésügyi Oszt.adatai alapján.

SZEGED

A nevelők képesités szerinti megoszlása javuló tendenciát mutat. Előre láthatólag 198o-ban 6ooo körül lesz a városban a tanköteles koru gyermekek száma. Elhelyezésükhöz legalább 1oo tanteremre lesz szükség.

Az általános iskolák jellemző mutatói az 1969-7o tanévben:

Város	az egy tan. csoportra jutó tanulók	az egy tanerőre jutó tanulók	az egy tanteremre jutó tanulók	az egy tanteremre jutó tan. csoport
Kazincbarcika	36,2	25,1	64,o	1,77
Leninváros	3o,6	19,6	42,5	1,39
Ózd	33,6	23,2	61,3	1,82
Sárospatak	26,3	16,6	31,1	1,18
Sátoraljaujhely	28,9	17,2	45,7	1,58
Miskolc	31,o	19,5	53,3	1,72

Az általános iskolai napközi otthonok adatai:

Év	napközis csoportok	napközis tanulók	férőhely hiánya miatt fel nem vett tanulók
	s z á m a		
1968-69	18	814	143
1969-7o	18	717	113

A MüM. 112.sz. Építőipari Tanulóintézet 1953.óta müködik a városban. 1962-ben kezdte meg müködését az ÉM. 31. Építőipari Vállalat Szakmunkásképző Iskolája. E két intézményben évenként több mint 5oo szakmunkást képeznek ki, kőmüves, ács, festő, vasbetonszerelő, burkoló, stb. szakmákban. A tanulók egyharmada kollégiumi elhelyezésben részesül.
A MüM. 1o5.sz. Vegyipari Tanulóintézete 1961-ben kezdte meg munkáját. Feladata a Borsodi Vegyikombinát, a Tiszai Vegyikombinát és az Északmagyarországi Vegyimüvek /Sajóbábony/ szakmunkásokkal való ellátása.

6.sz.kép: A Ságvári Endre gimnázium és szakközépiskola.

A városban a gimnáziumi oktatás 1962-ben indult meg. Az első tanévben az ózdi gimnázium kihelyezett tagozataként müködött 5 tanárral és 8o tanulóval.
1962 és 1966 között ideiglenesen a berentei általános iskola épületében kapott helyet, majd 1966-ban átkerült az Ujvárosban 16 millió Ft-os költséggel felépitett uj, korszerü épületbe. Jelenleg mint gimnázium és szakközépiskola müködik.
Az 1969/7o.tanév főbb adatai:

A tanulók száma:		A tanulócsopörtok száma:
1.oszt.	133	3
2.oszt.	168	5
3.oszt.	13o	4
4.oszt.	61	2
együtt:	492	14

Nevelők száma:A gimnáziumban tanit 19 /valamennyien középiskolai tanári képesitéssel./

A szakközépiskolában tanit 15 nevelő /ebből 12 középiskolai tanár, 1 tanitó, 2 nem rendelkezik pedagógus képesitéssel./

A tanulók közül 311 helyben lakik, 181 pedig bejár a környező községekből. A bejáró tanulók megoszlása községenként:

Sajószentpéter	34	Sajókaza	28
Nagybarca	19	Bánhorváti	15
Parasznya	15	Mucsony	12
Tardona	1o	Alacska	8
Szuhakálló	7	Vadna	5
Sajókeresztur	4	Izsófalva	4
Kondó	4	Edelény	4
Felsőnyárád	3	Dédestapolcsány	3
Varbó	3	Sajógalgóc	3

A bejáró tanulók megoszlása járásonként:
Ózdi járás: 58 %, miskolci járás: 38 %, edelényi járás: 4 %.

3.sz.ábra: A gimnázium és szakközépiskola bejáró tanulóinak megoszlása településenként.

Az Irinyi János Vegyipari Technikum és Szakközépiskola 1957 és 1961 között az eredetileg laktanyának készült épületben müködött. 1961-ben költöztek be az uj, 22 millió Ft-os költséggel épitett korszerü épületbe.

Az 1969/7o.tanév adatai az alábbiak:

Tanulók száma: 426, tanulócsoportok száma: 12.

A nevelők száma: 21. Ebből középiskolai tanári képesitéssel rendelkezik 8, müszaki főiskolai végzettséggel 6, pedagógiai képesitéssel nem rendelkezik 7.

A tanulóknak több mint egyharmada kollégiumi bennlakó.

A tanulók száma szüleik állandó lakóhelye szerint /megye/:

Borsod-Abauj-Zemplén	166
Miskolc város	5o
Heves	41
Szabolcs	13
Budapest	12
Nógrád	9
Pest	9
Szolnok	6
Csongrád	2
Bács-Kiskun	1
Hajdu-Bihar	1
Komárom	1
Somogy	1
Ö s s z e s e n :	312

7.sz.kép: A Vegyipari Technikum és Szakközépiskola.

4.sz.ábra:A Vegyipari Technikum és Szakközépiskola tanulóinak megoszlása szüleik állandó lakóhelye szerint.

1961. óta müködik a városban a Felsőfoku Vegyipari Gépészeti Technikum Mérés-és Szabályozástechnikai Tagozata. 197o-től főiskolává alakult át, s uj elnevezése: "Nehézipari Müszaki Egyetem Vegyipari Automatizálási Főiskolai Kar". Szervezetileg a Miskolci Nehézipari Müszaki Egyetemhez tartozik. Eleinte az Irinyi János Vegyipari Technikum adott számára otthont, majd 1964-65-ben megépült az uj "főiskolai" épületrész. A hallgatók száma nappali tagozaton 175, levelező tagozaton 191. Ez az intézmény a vegyipar automatizálási feladatainak ellátására képez szakembereket. Oktatóinak száma:35. Ez a felsőfoku oktatási intézmény országos jelentőségü, mind a beiskolázott hallgatók állandó lakóhelyét, mind a végzett szakemberek elhelyezését illetően.

A Városi Könyvtár 1953-ban alakult meg. Az alakulás évében a könyvállomány mindössze 2ooo kötetből állt. A könyvtárat ideiglenesen lakóépületben, kis szobákban helyezték el. 1969.végén avatták fel az Egressy Béni Müvelődési Központot, s ebben megfelelő helyiségeket bocsájtottak a Városi Könyvtár rendelkezésére.
A könyvtár szakkönyvtári funkciót is betölt és van külön gyermekrészlege is. Az olvasók a könyvtár állományának cimjegyzékét tartalmazó 23-féle katalógust használhatják.
Kazincbarcikán 14 a könyvtári szolgálati helyek száma, a tanácsi és szakszervezeti fenntartásu intézményeket figyelembe véve. /197o.évi adat./ A könyvtárak területi funkciót - a városon kivül - nem látnak el.

A megye járási jogu városainak könyvtári ellátását az alábbi táblázat adatai jelzik. /197o.évi adatok./

M e g n e v e z é s	Kazincbarcika		Ó z d		Saujhely
		Leninváros		Sárospatak	
Szolgálati helyek sz.	14	17	3o	9	12
Állomány /kötet/	81862	21155	86384	17812	4o2o6
Beirt olvasók száma	6476	2559	7772	2329	4196
Kölcsönzött kötetek sz.	2ooo19	49664	294318	48271	131866
Ellátottság:kötet/lakos	3,2	2,2	2,2	1,3	2,4
Olvasó/lakos %-ban	25,o	26,o	2o,1	16,4	24,9
Kölcsönzött kötet/lakos	7,7	5,1	7,6	3,4	7,8

8.sz.kép:Az Egressy Béni Müvelődési Központ.

Az Egressy Béni Müvelődési Központon kivül van a városban 3 üzemi müvelődési otthon a Borsodi Vegyikombinát, a Borsodi Hőerőmü és a Herbolyai Bányaüzem kezelésében, valamint 2 tanácsi fenntartásu müvelődési otthon.
A müvelődési otthonokban 22 szakkör és egyéb müvészeti csoport tevékenykedik. A Miskolci Nemzeti Szinház müvészei is gyakran tartanak előadást a város lakossága részére.
Összesen 6 filmszinház müködik a városban. Ezek közül 3 normálfilmes, 3 keskenyfilmes. 1000 lakosra 72 férőhely jut, s ezzel az aránnyal Kazincbarcika a városok közül az első tiz között van.
Jelentősen emelkedett az utóbbi években a rádió-és TV-előfizetők száma is.

É v:	a vevőkészülékes rádióelőfizetők	a vezetékes	az összes száma	a TV előfizetők sz.
1960	3185	322	3505	67
1961	3517	333	3850	408
1962	3739	347	4086	953
1963	4199	341	4540	1526
1964	4514	304	4818	2375
1965	4772	286	5058	2899
1966	5078	-	5078	3604
1969	5306	-	5306	5191

Összehasonlító adatok: /1969/

V á r o s	a rádió-	a televizió-	az 1000 lakosra jutó rádió-	televizió-
	e l ő f i z e t ő k		s z á m a	
Kazincbarcika	5306	5191	204	200
Leninváros	1914	1872	191	187
Ó z d	8432	7552	222	199
Sárospatak	2772	1837	198	131
Sátoraljaujhely	3709	3126	218	184
MEGYE ÖSSZESEN:	118557	78318	195	129

Kazincbarcikán az uj lakóépületeket központi TV-antennával szerelték fel, s ez a körülmény is elősegitette a TV gyors

elterjedését. Az 1000 lakosra jutó TV előfizetők számát tekintve Kazincbarcika első helyen áll a megye járási jogu városai között, s messze meghaladja a megyei átlagot.

Egészségügyi ellátottság

A város épitésének megkezdésekor az egyik felvonulási épületben helyezték el az első orvosi rendelőt, ahová Sajószentpéterről járt ki egy orvos rendelni.
Ma már a városban 10 000 lakosra 17 orvos jut, s ilyen vonatkozásban Kazincbarcika városaink között közepes helyet foglal el.

Az általános körzeti orvosi ellátás a megye városaiban:
/1969.évi adatok./

Város	az összes orvosi körzetek	ebből: az üzemi orvosi körzetek	a körzeti orvosok	az egy körz. orvosra jutó lakosok	a körzeti ápolónők
	s z á m a				
Kazincbarcika	10	3	9	2889	9
Leninváros	5	2	5	2000	4
Ózd	11	1	10	3800	11
Sárospatak	6	-	6	2333	6
Sátoraljaujhely	6	-	5	3400	6
Miskolc	59	3	56	3089	56

1954-ben létesült a városi kórház, 40 ággyal. A kórházat átmenetileg lakóépületben helyezték el. Ebben az időben a kórház 4 osztállyal rendelkezett.Ezek: sebészet, nőgyógyászat, bel-és gyermekgyógyászat. Ugyanebben az épületben müködött még a bőr-és nemibeteggondozó, a sportegészségügyi rendelő, valamint a TBC szürőállomás is.
Ez a kórház nagyon zsufolt volt, és igen nehéz körülmények között müködött.
1964-ben kezdődött el az uj kórház épitése. Ezt a létesitményt 1969. augusztus 20-án adták át rendeltetésének.

Általános kórház, melyhez 32 munkahelyes rendelő is tartozik. Főépülete 2-szintes épületrészből és 10-szintes hotelrészből áll. A főépület magja a földszint és a hoteltömb, mely 7 szinten tartalmazza az ápolási egységeket. A 7 szint egyenként 2-2, tehát összesen 14 ápolási egységet tartalmaz. A kórtermek általában 3 vagy 6 ágyasak. Egy-egy ápolási egység 27-28 ággyal rendelkezik.

A kórházi ágyak és ápolási egységek megoszlása:

Szülészet-nőgyógyászat	2 ápolási egység,	52 ágy
Sebészet	3 ápolási egység,	78 ágy
Orr-fül-gége	1 ápolási egység,	20 ágy
Belgyógyászat	3 ápolási egység,	90 ágy
Ideggyógyászat	1 ápolási egység,	29 ágy
Szemészet	1 ápolási egység,	23 ágy
Bőrgyógyászat	1 ápolási egység,	26 ágy
Gyermekgyógyászat	2 ápolási egység,	67 ágy
Postoperativ szobák	-	4 ágy
Éjszakai betegfelvétel	-	2 ágy
Fertőző osztály	-	49 ágy
Ö s s z e s e n :	14 ápolási egység,	440 ágy.

Rendelőintézeti munkahelyek megoszlása:

Belgyógyászat	2 munkahely
Körzeti rendelő	2 munkahely
Felülvizsgálat	1 munkahely
EKG.	1 munkahely
Sebészet	2 munkahely
Szülészet-nőgyógyászat	1 munkahely
Csecsemő-és gyermekgyógyászat	2 munkahely
Fogászat	3 munkahely
Orr-fül-gége	1 munkahely
Szemészet	1 munkahely
Ideggyógyászat	1 munkahely
Bőrgyógyászat	2 munkahely
Tüdőgondozó	4 munkahely
Röntgen	2 munkahely

Laboratórium	2 munkahely
BCG.	1 munkahely
Fizikoterápia	2 munkahely
Véradóállomás	2 munkahely
Ö s s z e s e n :	32 munkahely

A kórházépület beépitett légtere: 82 245 m^3.

Az uj kórház és rendelőintézet - a város lakóin kivül - az ózdi és edelényi járás 18-2o településének betegellátását is biztositja. A kórház betegállományának mintegy 55-6o %-a helybeli, kazincbarcikai. A vidéki betegek 6o-65 %-át az edelényi, 35-4o %-át az ózdi járás adja. Hasonló az arány a rendelőintézetnél is. Igy tehát mind a kórház, mind a rendelőintézet városon kivüli, területi funkciót is betölt.
A város rendelkezik mentőállomással is. Ennek körzete kiterjed - a városon kivül - az ózdi járás keleti területeire és az edelényi járás déli részére. Ezeken a területeken a lakosság száma 27 ezerre tehető.
A városnak 3 gyógyszertára van, 7 gyógyszerésszel. Az egészségügyi szolgálat ellátását segiti fentieken kivül 5 szülésznő és 11 védőnő is.
A városban 5 bölcsőde müködik, ebből egy üzemi fenntartásu intézmény. A bölcsődei ellátás évről-évre javul. Jelenleg a bölcsődei férőhelyek száma 224, ami - az igényekhez képest - nagyon kevés, figyelembe véve a kettős dolgozó szülők nagy számát.
A város 1954-ben kapott önálló állatorvosi státuszt. A várossá alakulásig Barcika és Sajókazinc a vadnai, később a sajókazai körzethez, Berente pedig a sajószentpéteri körzethez tartozott.
A város köztemetőjét 12,2 kat.hold területen alakitották ki. Az uj, haranglábas ravatalozót 1965-ben adták át rendeltetésének. Egyuttal épitettek boncolóhelyiséget is.
A városi strandfürdő első részlegét 1966-ban adták át. Ekkor épült meg az egyik medence, a zuhanyozó és az öltözők. A város lakosságának igényeit azonban ez nem elégiti ki, a strandfürdő teljes felépitésére van szükség.

A strandfürdő jelenlegi befogadóképessége: 15oo személy.
Évi személyforgalma - 1969-ben - 34 355 fő volt.
Figyelembe kell azt is venni, hogy a Sajó - szennyezettsége miatt - fürdésre nem alkalmas. Igy a nyári időszakban csak kiépitett strand biztosithat a lakosságnak fürdési lehetőséget, s elősegitheti az uszásoktatás és az uszósport kialakulását.
A városban a sportolási lehetőségek eléggé csekélyek. Csupán egy kiépitett sporttelepe van a városnak. A 8 sportkörből 5 iskolai jellegü. A sportköri tagok száma csupán 42o, mely - a lakosság számához viszonyitva - igen alacsonynak mondható.

A közlekedés helyzete

A város fekvése - közlekedési szempontból - kedvező. Kettős vágányu vasutvonalon, valamint korszerüsitett müuton élénk forgalmat bonyolit le a környező településekkel, ezek közül is elsősorban Miskolccal.
A várost érinti a Miskolcot Ózddal összekötő vasutvonal. A vasutépitést a Miskolc-Bánréve-Fülek-Losonc vonalon 1875-1881 között végezték. Ezen a vidéken a vasutépités nagy nehézségekbe ütközött a Sajó ártere, gyakori kiöntése miatt.
Kazincbarcika vasutállomása kezdetben csak megállóhely volt, de később szénpályaudvar épült a szuhavölgyi bányák szenének fogadására.
Később a kazincbarcikai vasutállomás már kicsinek bizonyult, ezért 1961-62-ben uj vasutállomás épült. Jelenleg is problémát jelent az, hogy a vasuti raktár befogadóképessége nagyon csekély. Igy egyelőre - a nehézségek áthidalása érdekében - bevezették a "háztól-házig" szolgáltatást, tehergépkocsik beállitásával.
Berentén 1955-ben épült meg a szénpályaudvar, a szénosztályozó kiszolgálására.
A vasut a személyforgalmat napi 2 gyorsvonati és 4o személyvonati szerelvény közlekedtetésével oldja meg. Ez utóbbiból 12 személyvonati szerelvény Kazincbarcika és Rudabánya között közlekedik.
A vasuti teherszállitásnál leginkább előfordul a szén, az érc, a kő és a fa, továbbá a hengereltáruk.

A vasuti teherszállitás viszonylag alacsony volumenü többi ipari városunkhoz képest.
A város belső közlekedése nem kellően megoldott. Az ugynevezett "Óváros" nincs megfelelően bekapcsolva a városi közlekedési hálózatba.
Jelenleg a város legforgalmasabb utvonalai a következők: Lenin-ut /A/, Épitők-utja /B/, Május 1-ut /C/, valamint a Jószerencsét-ut. /Annak idején a város főbb utvonalait az ABC betüivel nevezték el, s még ma is gyakran használják ezt az elnevezést./
Fentiek közül is főleg a Lenin-ut és az Épitők-utja rendelkezik a legnagyobb forgalommal.
A Május 1-ut az Ujváros nyugati részének forgalmát gyüjti össze és vezeti rá az Épitők-utjára, illetve a Jószerencsét-utra. A Jószerencsét-ut az iparterületeket és a 26.sz.főközlekedési utat kapcsolja össze az Ujvárossal. Innen Herbolyán keresztül halad Tardona felé az ugynevezett Tardonai-ut.
Kazincbarcika - többi szocialista városainkhoz, igy pl. Várpalotához és Ajkához hasonlóan - igen ritka uthálózattal rendelkezik. Ennek oka az, hogy a belterületek teljes beépitése, valamint az uthálózat végleges kialakitása még nem történt meg.
Kazincbarcika uthálózatának hossza 1954-ben 42 km, 1966-ban pedig már 96 km volt. A belterületi utak, terek 63,5 %-a, a járdák 64,3 %-a volt portalanitott, 1966-ban. A járdák hossza 1954-ben o,8 km-t, 1966-ban 39,o km-t tett ki.
A város belső személyforgalmát autóbuszjáratokkal bonyolitják le, melynek irányitását a 3.sz.AKÖV.végzi. A Vállalatnak 57o dolgozója van, s a forgalmat 166 autóbusszal bonyolitja le. A Vállalatnak emellett van 97 tehergépkocsija is.
A központi állomás és a forgalomirányitó iroda a Borsodi Vegyikombinát előtti Bólyai-téren van. Ezt a létesitményt 1963-ban adták át rendeltetésének.
A helyi és távolsági autóbuszjáratok másik végállomása a Vegyipari Technikum előtt van.

A városi autóbuszjáratok fontosabb adatai:

Szám:	Az utvonal:	Az ut hossza:	Menetidő:
1.	Ujváros-BVK.	3 km	8 perc
2.	Ujváros-felsőbarcikai elágazás-BVK.-Hőerőmü	7 km	14 perc
2/a	Ujváros-Berente-Hőerőmü	8,3 km	22 perc
2/b	Ujváros-Könnyübetongyár-Hőerőmü	7,9 km	2o perc
3.	Ujváros-MÁV.állomás	2,8 km	8 perc
4.	BVK.-Ujváros-Herbolya	7,4 km	17 perc
5.	Ujváros-Felsőbarcika	2,1 km	5 perc

A távolsági autóbuszjáratok száma, naponként: Miskolc 3o, Vadna 14, Putnok 1o, Varbó 4, Kurityán 4, Aggtelek 2, Eger 2. Fentieken kivül van sok munkásjárat is. /Lásd a 3o-33.oldalon lévő adatokat!/
1969.évi adatok szerint a szállitott utasok száma ebben az évben: 3 3oo ooo, utaskilométer: 11 928 ooo, gépkocsikilométer: 424 ooo.
Az utasok száma naponta 9ooo körül van. Egy-egy lakosra átlagban évi 13o utazás jut, ami viszonylag alacsony érték. Legnagyobb az utasforgalom reggel 6,2o és 7,2o óra között, valamint délután 13,4o és 14,4o között. Legkisebb a forgalom délelőtt 1o,2o és 11,2o óra között. Mindez a munkakezdéssel van összefüggésben.
A bérautók /taxik/ száma a városban: 3.
Benzintöltő állomás a 26.sz.főközlekedési ut és a Jószerencsét-ut találkozásánál van,ami jelenleg kielégiti az igényeket.
A város 5 postahivatallal rendelkezik. Ezek területi elhelyezése megfelelőnek mondható.

Kazincbarcika térbeli helyzete, alkata

A települések alaprajza általában lassan változik. Az egyes korok népessége - társadalmi-gazdasági igényeinek megfelelően - alakitja, formálja a települések térbeli alkatát. Különösen vonatkozik ez nagy történelmi multtal rendelkező településeinkre.

Ezek évszázadokon át lassan alakultak, formálódtak, s végül igy nyerték el mai arculatukat.
Kazincbarcika esetében más a helyzet. Itt a település kialakulását két részre kell osztani: a városépités előtti és utáni szakaszra.
Az első szakaszt három község: Sajókazinc, Barcika és Berente lassu, évszázadokon át tartó fejlődése, a második szakaszt pedig a városépités, a várossá alakulás gyors változásai jellemzik.
Elsőként tehát vizsgáljuk meg a három község térbeli helyzetét a városépités megkezdése előtti időszakban.

5.sz.ábra: Térképvázlat a régi településekről.

Mint látható, Sajókazinc és Barcika viszonylag közelebb fekszik egymáshoz, viszont ezektől eléggé elkülönül Berente és Herbolya. Ezek a régi települések ma is falusias jellegüek, tulnyomórészt szalagtelkes beépitéssel.
A telkek általában keskenyek. A lakóházak hossztengelye az utcára merőleges, s a lakóházak legtöbb esetben egybeépültek

a gazdasági épületekkel. /Kamra, istálló./ Az udvarok végét általában csürök zárják le, melyek - legtöbbször - három osztatuak.
A házak nagy része szarufás vályogház vagy kőház. Az udvari fronton szivesen alkalmaznak oszlopos megoldásokat, mig az utcai homlokzat általában sima, egyszerü.
A telkekhez közvetlenül kapcsolódnak a mezőgazdasági területek - főleg szántóföldek, - melyek a beépitett területektől az erdők vonaláig terjednek.
Kevés müemlék van, ezek: a barcikai, berentei és a sajókazinci református templom, valamint a berentei Szepessy kastély.
Herbolyával kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy sohasem volt önálló közigazgatási egység /község/, csupán bányász lakótelep. Jelenleg két részből tevődik össze: a régi-és az ujtelepből.

9.sz.kép: Részlet az Óvárosból.

Az alaprajz fejlődése 1951 után

Az előzményekhez tartozik, hogy 1947-ben Sajókazinc és Barcika egyesült, majd a két egyesitett község 1954-ben - Berente csatlakozásával egyidejüleg - alakult várossá.
Ezek a települések egymáshoz viszonylag közel feküdtek, településszerkezeti kapcsolatok nélkül. Legfontosabb összekötő elemük a 26.sz. főforgalmi ut volt, melynek részben északi, részben déli oldalán helyezkedtek el.
Az első ötéves tervről alkotott törvény alapján épült meg a Berentei Hőerőmü, a Szénosztályozó, valamint a Sajómenti Vegyimüvek. Ezen üzemek dolgozói, valamint a környéken dolgozó bányászok letelepitésére, lakásszükségletének kielégitésére uj várost kellett épiteni.
Az uj város helyének kijelölését elsősorban a Sajó völgyének déli részén, Sajószentpéter és Barcika között épült uj üzemek telephelye, valamint e terület morfológiai, terep-és talajviszonyai határozták meg.
Az első lakóépületek az "A"-ut - más néven: Lenin-ut - mentén épültek fel. Az épitkezések során kialakitott utcákat az ABC betüivel jelölték, ezek elnevezésére csak később került sor.
A Lenin-ut mentén épült házak - szinte kivétel nélkül - 1-2 tipusterv alapján készültek. Ezért stilustalan, egyhangu, funkció nélküli oszlopokkal ellátott épületek szegélyezik ezt az - egyébként szép, széles - utcát, meglehetősen sivár látványt nyujtva.
Szerencsére tereket képeztek ki az épülettömbök között, s ezek kissé levegősebbé, lazábbá teszik a városképet. A Lenin-utat a Vegyipari Technikum és Szakközépiskola impozáns épülettömbje zárja le. /Lásd az 53.oldalon lévő képet!/
A "B"-utat - az Épitők-utját - már modernebb, változatosabb épületek szegélyezik. Itt is kizárólag többszintes - 3-4 emeletes - épületek vannak. A házakon sok az erkély, s itt már az épitők a korszerü kőburkolatot is alkalmazták.
A Lenin-ut és az Épitők-utja között alakitották ki a városi parkot. Ez kedvezően hat a városkép kialakulására, s egyben kellemes környezetet biztosit a pihenni vágyóknak is.

Az egyes városrészek, az ugynevezett "szomszédsági egységek" felépitésének időrendjét az alábbi vázlat szemlélteti:

6.sz.ábra: Térképvázlat a város kialakulásáról, térbeli fejlődéséről.

1957 és 1964 között épült fel az 5.szomszédsági egység, s igy alakult ki a "C", vagy más néven: Május 1-ut. Itt a lakóépületeket előregyártott elemekből állitották össze, s a lakásokat beépitett butorokkal látták el.

Külön gondot forditottak az épületek kölső szinezésére, s kizárólag kellemes hatásu pasztellszineket alkalmaztak. Ennek az utnak a végén emelkedik az uj kórház 9 emeletes, hatalmas épülettömbje, mely helyénél és magasságánál fogva messziről is jól látható.

10.kép: Május 1-ut.

A Május 1-uttól északnyugatra épitették fel a Hámán Kató-uti lakótelepet, ahol 4-5 emeletes épülettömböket alakitottak ki. A lakótelep egész területe szépen parkirozott, igy esztétikai szempontból is kellemes látványt nyujt.
Ettől északkeletre kezdték meg 1962-ben az ugynevezett "kórházdombi" lakótelep épitését, s itt épültek fel a város jelenleg legkorszerübb épületei. Ezek a 4-5 emeletes lakóházak távfütésesek, s valamennyi lakást beépitett butorokkal látták el. Ennek a lakótelepnek a fekvése is nagyon kedvező, mivel közel van a Május 1-uthoz és a közeljövőben kialakitandó városközponthoz is.

11.sz.kép: Kórházdombi lakótelep.

A bányászok részére 1951-54 között épitették fel az első lakótelepet, a Jószerencsét-ut mellett. / 1/b.szomszédsági egység./ Ezek különálló földszintes, illetve egyemeletes épületek. Az uj bányász lakótelep 1957-6o között épült fel az ugynevezett "Libalegelőn". / 6/b.szomszédsági egység./ A fésüs-fogas elrendezésü épületek jól illeszkednek a környezetbe. Itt a többszintes épületekhez is épitettek sertésólakat. /Ehhez a bányászok ragaszkodtak, mivel ellenkező esetben nem költöztek volna be./ A sertésólak erősen rontják a városképet.
Jelenleg nagy épitkezések folynak a 3.szomszédsági egység területén, ahol 4-5 emeletes épületek készülnek. Ebben a városrészben épült néhány "toronyház" is. /Eddig öt ilyen toronyházat adtak át./
Ezeket a lakóépületeket távfütéssel látták el.
A város Herbolya felé eső részén villanegyed alakult ki, az ugynevezett "Kertváros". Itt elsősorban magántulajdonban lévő kertes családi házak épültek.

Beépitési módok. Horizontális zártság és vertikális tagozódás

Kazincbarcika, mint uj szocialista város - ipari üzemeihez hasonlóan - néhány év alatt, egységes tervek szerint épült fel. Igy tehát nincsenek meg azok a különbségek, amelyek a történelmileg kialakult városokban mindenütt megtalálhatók a bel-és külváros lakónegyedei között, mind a beépitési módokat, mind a horizontális zártságot, továbbá a vertikális tagozódást illetően.
Mig a történelmileg, fokozatosan kialakult városok lassu átmenetekkel válnak el a természeti környezettől, addig Kazincbarcika esetében - különösen ha az Ujvárost tekintjük - semmiféle átmenetet nem találunk.
A városias épületeket nem keretezik kertes családi házak, s a beépitettség tekintetében sem találunk semmiféle fokozatosságot. A többszintes, modern épülettömbök szinte a szántóföldből "nőnek ki".
Igy tehát a beépitési módot tekintve: az Ujváros tulnyomórészt szabadonálló többszintes, többlakásos, telektömbös beépitésü. Szinte elhanyagolhatóan kevés a földszintes, családiházas-telkes beépités. Az Óváros ilyen szempontból - mint már arról a korábbiakban tettem említést - teljesen falusias jellegü, elsősorban szalagtelkes beépitésü.
Az Ujváros a régi települések mellett épült fel, s azokra - beépitési jellegüket tekintve - semmi hatást sem gyakorolt.
Az Ujvárosban tulnyomórészt lakóházak épültek. A lakónegyedek nem tulzsufoltak, sok a széles utca, a park és a szabadon hagyott terület.
Maga a város, lakónegyedeivel együtt elkülönül az ipari üzemektől.Ez egészségügyi szempontból feltétlenül előnyös. Egyedüli hiányosságként azt lehet megemliteni, hogy még nem alakitottak ki megfelelő zöldövezetet a város körül. Ez igen jelentős lenne az egészségvédelem szempontjából, s ezen tulmenően előnyösen változtatná meg a városképet is.
Vertikális tagozódás szempontjából feltétlenül említést kell tenni az utóbbi években megépült 5 toronyházról, melyek a városképet érdekesebbé, változatosabbá és nagyvonalubbá tették.

A város vertikális tengelye lesz az a városközpontban felépülő lakóház, melyet 2o emeletesre terveznek.

A lakásépités, valamint a közmüvesités helyzete

A város épitésénél elsődleges szempontként szerepelt minél több lakás felépitése, részben az ipari üzemek dolgozói, részben a környéken lakó bányászok számára.
Az Ujvárosban 1953-ban került sor az első lakások átadására. Ebben az évben még csak 48, 1954-ben már 24o, 1955-ben pedig 392 lakást adtak át.
Az ujvárosi lakásokon kivül a Borsodi Vegyikombinát és a Borsodi Hőerőmü készenléti lakótelepén 212, magánerőből pedig 167 kislakás épült fel ezekben az években.
Lényeges változást hozott a lakásépitésben az 1957.év, amikor kormányrendelet alapján megindult hazánkban 1o ooo bányászlakás felépitése. Ebből Kazincbarcikán 1o82 lakás épült fel.
Az 1961 utáni lakásépitéssel kapcsolatos adatokat az alábbi kimutatások tartalmazzák.

Lakásépités a megye járási jogu városaiban az 1961-69.években:

V á r o s	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Kazincbarcika	377	396	481	292	466	318	158	136	2o3
Leninváros						27o	211	115	241
Ó z d	325	5oo	397	3o1	2o8	338	357	195	81
Sárospatak									1o2
Sátoraljaujhely	57	56	6o	34	49	4o	89	97	132

1ooo lakosra jutó lakásépités a megye járási jogu városaiban, az 1961-69. években :

Kazincbarcika	21,6	2o,2	22,1	12,5	18,3	11,3	5,3	4,4	7,8
Leninváros						37,5	23,4	11,5	24,5
Ó z d	9,o	13,3	1o,4	7,7	5,3	8,4	8,9	4,8	2,1
Sárospatak									7,2
Sátoraljaujhely	3,5	3,4	3,7	2,1	3,o	2,4	5,6	4,9	7,8
Megye és Miskolc	7,4	6,1	5,5	3,2	2,7	5,7	5,4	5,o	5,2

/Megjegyzés a két kimutatáshoz:Leninváros és Sárospatak adatai a várossá alakulás időpontjától szerepelnek./
A közölt adatokból kiderül, hogy Kazincbarcikán a lakásépités üteme a vizsgált időszakban - a lakosság számához viszonyitva - az 1961. 1962. és 1963. években volt a legjelentősebb. A későbbi években némi visszaesés mutatkozik, ami az ipartelepek és vállalatok munkaerőigényének ingázókkal való kielégitésével, valamint a lakásépités technológiájának bizonyos mérvü megváltoztatásával magyarázható.
1960-61-ig a lakásépités technológiája elsősorban hagyományos jellegü volt. A 15 éves lakásfejlesztési terv jóváhagyását követően megkezdődtek az előkészületek az épités iparositására. Ennek eredménye volt a közép-és nagyblokkok gyártása, ami lehetővé tette Miskolcon, Kazincbarcikán és Ózdon, majd később Leninvárosban is az épités korszerü technológiájának az alkalmazását. Ugyanis a megyének ezeken a településein voltak legjelentősebb épitkezések, s itt nyilt lehetőség az épitőipari tevékenység legnagyobb foku gépesitésére, a legkorszerübb épitőanyagok, épitési módszerek felhasználására.
A lakásállomány az alábbiak szerint alakult a megye járási jogu városaiban, az 1960-1970. években:

V á r o s	lakások sz. 1960	1970	a lakások számának növekedése szám	%
Kazincbarcika	4114	6702	2588	62,9
Leninváros	908	2490	1582	174,2
Ó z d	9139	11376	2237	24,5
Sárospatak	3523	4015	492	14,0
Sátoraljaujhely	4498	5069	571	12,7
Városok együtt:	22182	29652	7470	33,7

Tehát mint fentiek mutatják, Kazincbarcika a lakások számának növekedését tekintve a 2.helyet foglalta el a megyében, az 1960-1970-es években. A lakásépités ütemét tekintve messze meghaladja a megyei átlagot.

A lakások szobaszám szerinti megoszlása /197o.évi adatok/:

Város	1 szobás lakások száma	2 szobás lakások száma	3 szobás lakások száma	összes lakások száma	a 2 vagy több szobás lakások aránya /%/
Kazincbarcika	1554	4411	737	67o2	76,o
Leninváros	7o5	1387	398	249o	71,4
Ózd	5362	4821	1193	11376	52,7
Sárospatak	2oo8	1696	311	4o15	5o,1
Sátoraljaujhely	2767	1849	453	5o69	46,o

Fenti adatok szerint Kazincbarcikán a legmagasabb a 2 vagy több szobás lakások aránya, a megye járási jogu városai közül. Ez egyben azt a törekvést is tükrözi, hogy minél több család jusson kényelmes, tágas lakáshoz.

A lakosság kényelmesebb elhelyezése a lakósürüség csökkenését eredményezte. Ezzel kapcsolatosak az alábbi közölt adatok:

Időpont	a népesség száma	a lakások száma	1oo lakásra jutó lakószoba	1oo lakószobára jutó lakó
1949.I.1.	51oo	1152	12o	357
196o.I.1.	153oo	4114	165	215
197o.I.1.	259oo	67o2	188	2o7

Fenti adatok jól mutatják a 21 év alatt végbement változásokat, a lakáshelyzet javulását. A javulás az 1949-196o.-as időszakban jelentősebb. Ez érthető is, hiszen erre az időszakra esik a várossá alakulás, és a többszintes lakóépületek felépitése. Mindez az 1949-es lakáshelyzethez viszonyitva igen jelentős minőségi változást eredményezett, és nagy mértékben hatott a lakósürüség csökkenésére.

Bár az 196o-197o-es időszakban tovább emelkedett a 2 vagy több szobás lakások aránya, ez a lakósürüség alakulását már csak csekélyebb mértékben befolyásolta.

7.sz,ábra: A lakások szobaszám szerinti megoszlása a megye járási jogu városaiban. /1970-es adatok alapján./

A város elődjeként szereplő régi települések közmüvesitése 1915-ben kezdődött, amikor ezeket a településeket villamositották. Jelenleg a város a villamosenergiát az erőmüből kiinduló távvezetékről kapja. Valamennyi szomszédsági egység külön transzformátorral rendelkezik, de ezek egymással is összeköttetésben vannak.
Kazincbarcika ipari üzemei nagyon villamosenergia-igényesek, igy igen jelentős a villamosenergia-fogyasztás. A háztartások a felhasznált összes villamosenergiának hozzávetőlegesen egy százalékát veszik igénybe.
Ezzel kapcsolatosak az alábbi adatok:

É v :	Kazincbarcika villamosenergia-fogyasztása	
	összesen	ebből:háztartási célra
	/ millió KWó./	
1964.	283,o	2,6
197o.	441,o	5,6

A közvilágitási hálózat hossza 1955-ben 21 km, viszont 1964-ben már 52 km volt. A közvilágitási lámpahelyek száma ugyanezen idő alatt 123-ról 723-ra emelkedett. Ezeknek 57,4 %-a fénycső vagy higanygőz lámpahely. Ezzel szemben pl.Miskolcon csak 23,7 %-os, Ózdon 22,8 %-os, Sátoraljaujhelyen 9,7 %-os volt a fénycső és higanygőz lámpahelyek aránya, ugyanebben az évben. /1964./ De ezen a téren megelőzte Kazincbarcika Debrecent, Szolnokot és Székesfehérvárt is.
195o-ben kezdték meg a viz-és csatornahálózat épitését. A város vizellátását regionális vizmüvekből biztositják. 1957-ben még csak 57 km, viszont 1964-ben már 99 km volt a vizcsőhálózat hossza.

A termelt és felhasznált vizmennyiségről az alábbi táblázat nyujt áttekintést: /1ooo m^3-ben/

É v	termelt viz	értékesitett viz	ebből:a háztartásokban felhasznált viz
1961	3769	218o	697
1962	4382	25o2	738
1963	5426	2989	9o1
1969	685o	3936	1364

Vizellátás és felhasználás a megye járási jogu városaiban, az 1969. évben:

V á r o s	a vizhálózatba bekapcsolt lakások	az év folyamán bekapcsolt száma	az összes szolgáltatott viz /1ooo m³/	a háztartásoknak szolgáltatott viz /1ooo m³/
Kazincbarcika	5396	227	3936	1364
Leninváros	2259	331	1359	716
Ó z d	47o9	49	29o8	841
Sárospatak	178	1o8	4o	34
Sátoraljaujhely	4763	369	12o8	447

A szennyvizek és az esővizelvezetésére külön csatornarendszert alakitottak ki. A szennyvizek deritőkön keresztül jutnak a Sajóba. A szennyvizek tisztitására 1956-ban külön telepet épitettek.
Az esővizet övárokrendszer vezeti a Tardona patakba. 1964-ben a szennyvizhálózat 61 km, a csapadékvizhálózat 32 km hosszuságu volt. A csatornahálózat kiépitése némileg elmaradt a vizvezetékhálózat épitése mögött, hiszen annak csupán 89 %-át teszi ki.

A csatornázás összehasonlitó adatai /1969/:

V á r o s	közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások száma	az összes	e b b ő l : elválasztó rendszerü szennyviz	elválasztó rendszerü csapadék	egyesitett rendszerü
		közcsatornahálózat hossza /km/			
Kazincbarcika	52o6	1oo,8	44,2	45,4	11,2
Leninváros	2223	18,8	12,8	6,o	-
Ó z d	3529	39,1	37,o	2,1	-
Sárospatak	65	4,7	1,6	3,1	-
Sátoraljaujhely	2488	12,6	1,6	11,o	-
Miskolc	236o9	213,o	145,6	67,4	-

A táblázat adatai szerint - abszolut értéket tekintve - a megye járási jogu városai közül Kazincbarcikán a legtöbb a közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások száma. Ugyancsak Kazincbarcika rendelkezik a legfejlettebb közcsatornahálózattal. Ha a hálózatba bekapcsolt lakások százalékos arányát tekintjük, akkor is csak Leninváros előzi meg.
Kazincbarcikán a lakások közmüvesitése egyéb vonatkozásban is évről-évre kedvezőbb képet nyujt. Villanyvilágitással /villamos hálózatba való bekapcsolással/ valamennyi lakóház rendelkezik. A vizvezetékkel ellátott lakások száma 1949-ben csupán 4o volt, az összes lakások 3,3 %-a, 196o-ban 2468, a lakások 6o,2 %-a, 1969-ben pedig 5396, az összes lakások 8o,5 %-a.
A gázhálózatba bekapcsolt lakások száma is évről-évre emelkedik. Mig 1965-ben 359, addig 1966-ban 662, 1967-ben 779, 1969-ben pedig 1756 volt a gázhálózatba bekapcsolt lakások száma.

A vezetékes gázfogyasztás összehasonlító adatai /1969/:

V á r o s	összes	ebből: a háztartási	összes	ebből: a háztart.	egy háztartás átlagos havi fogyasztása, m^3
	gázfogyasztók s z á m a		értékesitett gáz 1ooo m^3		
Kazincbarcika	1776	1756	694	464	24,o
Leninváros	1967	1932	1569	224	11,4
Ó z d	1181	1175	446	4o1	32,6
Miskolc	16o71	15531	579o4	1383o	57,8

Funkcionális morfológia

A városépités elsődleges szempontja volt az ipari üzemek, valamint a bányák dolgozóinak a letelepitése. Ennek megfelelően elsősorban lakóházakat épitettek, s nem gondoskodtak megfelelő számu középület létesitéséről. Igy egyes intézményeket /tanács, kórház, rendőrség, posta, stb./ átmenetileg lakóépületben kellett elhelyezni. Ilyen célra összesen 11o lakást vettek igénybe.
Ma már lényegesen jobb a helyzet. Sok uj középületet épitettek,/pl.tanács-és pártház, kórház, müvelődési központ, stb./

Ezen középületek létesitésével kezdetét vette az uj városközpont kialakitása is.
Kazincbarcika - mint település - nem nyujt egységes képet. Ennek oka: az Ujváros /másik nevén:"Belváros"/ nem a régi települések helyén, hanem azok mellett épült fel, s a régi települések - szinte a mai napig változatlanul - megmaradtak. Igy egymás mellé kerültek a régi, falusias, valamint az uj, korszerü, városi jellegü településrészek.
Mindebből következik, hogy Kazincbarcika - térbeli kiterjedését figyelembe véve és a funkcionális morfológia szempontjából is - egymástól jól elkülönithető részekből tevődik össze.
E z e k :
1./ A Belváros. Ez Kazincbarcika legmodernebb, tényleg városias része. Kizárólag többszintes épületekből áll, telektömbös beépitésü. Tekintettel arra, hogy az egyes épülettömbök között meglehetősen sok a tér, a park, az üresen hagyott terület, nem kelt zsufolt benyomást.
Ez a beépitési mód egyébként rendkivül kedvező a város további fejlődése szempontjából is, gondolva pl. a további fásitásra, a gépkocsiknak parkirozó helyek kialakitására, stb.
A Belváros - funkcióját tekintve - lakóövezet, de emellett a település közintézményeinek, valamint kereskedelmi és vendéglátóipari egységeinek tulnyomó többségét is itt helyezték el. Lakóövezetként ideálisnak mondható, mivel megfelelő távolságra van a Borsodi Vegyikombinát üzemrészeitől, s igy a Belváros levegőjét nem szennyezik ezek az üzemek.
Ideálisnak mondható azért is, mert ez a városrész a lakások közmüellátottságát, közlekedési, kulturálódási, bevásárlási, szórakozási lehetőségeit tekintve is jóval felülmulja a többi városrész adottságait.
A Belváros északkeleti részén a müvelődési központ, az áruház, valamint a városi pártbizottság és a városi tanács uj székházának a felépitésével kezdetét vette a városközpont kialakitása. A városközpont többi épületének - a 2o emeletes lakóháznak és a kereskedelmi irodaháznak - a felépitése után ez a városnegyed is szervesen kapcsolódni fog a Lenin-ut többi épületéhez, s impozáns látványt fog nyujtani a Belváros "főbejárata": a Jószerencsét-ut irányából.

8.sz.ábra: A város közintézményei.

A városközpont közelében, a Lenin-ut elején, egymás mellett található a Magyar Nemzeti Bank, az Országos Takarékpénztár és az Állami Biztositó városi kirendeltsége. A Belvárosnak a Lenin-ut és Május 1-ut által határolt részén, illetve ennek közelében helyezkedik el a szakboltok, a vendéglátóipari egységek és az oktatási intézmények többsége. Utóbbiak közé tartozik:

- A Nehézipari Müszaki Egyetem Vegyipari Automatizálási Főiskolai Kara,
- az Irinyi János Vegyipari Technikum és Szakközépiskola,
- a Ságvári Endre Gimnázium és Szakközépiskola,
- a 112.sz. Alpári Ignác MüM.Intézet,

valamint több általános iskola.
A Lenin-uton, az Épitők-utján, valamint a Május 1-uton bonyolitják le a város forgalmának legnagyobb részét. /Belső forgalom./

2./ A "Kertváros" és az "Uj Kertváros" délnyugati irányban kapcsolódik a Belvároshoz. Az emlitett két övezet kertes családi házakból áll, mindkettő lakóövezet. Jelenleg még nem kellően megoldott kommunális, kereskedelmi ellátottsága, s emellett sürgető feladat közlekedésének javitása is.
A városfejlesztési tervek szerint itt fogják kialakitani a város üdülőövezeteit. Erre alkalmasak szép fekvésük és a városközponthoz való közelségük következtében.

3./ Alsóváros: Az Alkotmány-ut, a Jószerencsét-ut, Irinyi János-ut, az Ifjusági-körtér és a Felszabaditók-utja által határolt városrész. Elnevezése onnan ered, hogy ez a terület alacsonyabban fekszik, mint a Belváros.
Ez a városrész főleg kertes családi házakból áll. Uj, többszintes épületek csupán a keleti és a nyugati részén találhatók, ezek egy része oktatási intézményeknek ad otthont. Igy például: a 105.sz."Lékai János" Ipari Szakmunkásképző Iskola /Irinyi János-ut/, valamint a Központi Általános Iskola /Jószerencsét-ut./
Az Alsóváros keleti részén, a Jószerencsét-ut, Felszabaditók-utja, az Ifjusági-körtér és az Irinyi János-ut között köz-

intézmény-terület kialakitását tervezik. Ugyanitt épitik fel a város egyik alközpontját is.
Az Alsóváros összekötő kapocs a Belváros és a Borsodi Vegyikombinát között, s elsősorban ennek a körülménynek köszönheti fejlett közlekedését.
A forgalom nagy részét a Felszabaditók-utján, továbbá a Jószerencsét-uton és az Irinyi János uton bonyolitják le.
Az Alsóváros levegője - a Borsodi Vegyikombinát közelsége miatt - bizonyos szennyeződésnek van kitéve.

4./ Óváros: Sok mindenben hasonló az Alsóvároshoz, különösen ami a beépitési módot illeti. Funkcionális szempontból viszont van bizonyos eltérés. Bár ez is elsősorban kertes családi házas lakóöv, vannak területén helyiipari üzemek is. Ennek továbbfejlesztése, és az Óváros keleti részén történő koncentrálása a város további fejlődésének, a lakosság jobb ellátásának fontos előfeltétele.

5./ Berente: Településszerkezetileg különálló egységet képez, beékelődve a Borsodi Vegyikombinát PVC.-üzeme és a Berentei Bányaüzem közé.
Földszintes, kertes családi házakból álló lakóöv, ipartelepek közvetlen szomszédságában. A városfejlesztési terv ennek a lakóövnek további fenntartását irja elő. Véleményem szerint ez indokolatlan, mivel egyrészt levegője erősen szennyezett, másrészt pedig akadályozza az ipari üzemek, legfőképpen a Borsodi Vegyikombinát PVC.-üzemének bővitését, továbbfejlesztését.
A városfejlesztés programjában szereplő nagyszabásu lakásépités lehetővé tenné ennek az övezetnek a szanálását, az itt lakóknak korszerü, egészséges lakásokban való elhelyezését.

6./ Zöldterületek: Jelenleg a város közös zöldterülete 41,2 ha, mely az egy lakosra jutó átlagot tekintve - a hasonló városokhoz viszonyitva - közepes szintnek felel meg.
A lakóövezet belső tagolása szempontjából legjelentősebb a városi park, melyet a Lenin-ut és az Épitők-utja lakótömbjei között alakitottak ki.

Kapcsolódik hozzá északi irányban a kórház parkja. Ennek további bővitése és belterjesebb gondozása várható a városközpont teljes felépitése után.
Városképi vonatkozásban is jelentős kisebb zöldterület: a szépen parkirozott Ifjumunkás-tér és a Béke-tér. A város meglévő zöldterületeinek további rendezése, ennek során főként városliget és a Tardona-menti sétány kialakitása sürgető feladat.
Összegezésként megállapitható, hogy a város funkcionális morfológiája nagyon változó képet nyujt, s még nem alakult ki végleges formában. Jelenleg még kevés a középület a városban, de kevés a kulturális és szociális intézmény /iskola, óvoda, bölcsőde/ is. A városfejlesztési terv számol a jelenlegi nehézségekkel, s a tervben szereplő épitési feladatok már - a lakóházak épitése mellett - megfelelő középületek, szociális és kulturális intézmények létesitését is előirják.

9.sz.ábra: A város funkcionális morfológiája, 1980 körül.

/A városrendezési tervek alapján./

A városfejlesztés tervei [6]

Kazincbarcika város egyszerüsitett általános rendezési terve 1958. junius 3o-án készült el. Ezt a Városépitési Tervező Vállalat készitette.
Az elkövetkező időszakban a város további nagyarányu fejlesztése várható. Ehhez az általános rendezési tervet az Épitésügyi Minisztérium Településfejlesztési Főosztálya megbizásából a Miskolci Tervező Vállalat készitette el, 1968. májusában.

1./ Kazincbarcika igazgatási és településhálózati szerepköre

Kazincbarcika ma erősen fejlődő, ipari jellegü város. Fejlődésére nem hat kedvezően, hogy két város /Miskolc és Ózd/ vonzáskörzetének határán fekszik. Ez a körülmény különösen az üzemeknek munkaerővel való ellátását neheziti.
Kazincbarcika járási jogu város, de nem járási székhely. Jelenleg igazgatási funkcióval csak közigazgatási határán belül rendelkezik.
A Városépitési Tudományos és Tervező Intézet 197o-ben készitette el Borsod-Abauj-Zemplén megye településhálózat-fejlesztési tervét, mely szerint Kazincbarcika - középfoku központ lesz, s ezért - jelentős igazgatási központi funkcióval is rendelkezni fog.
Ezen terv szerint az alábbi alközpontok fognak Kazincbarcikához tartozni: Felsőnyárád, Izsófalva, Sajókaza, Mucsony, Bódvaszilas, Aggtelek, Szendrő, Perkupa, Rudabánya, Ragály, Edelény, Sajószentpéter, Parasznya.
A felsorolt községek jelenleg az ózdi, edelényi, illetve a miskolci járáshoz tartoznak.
Igazgatási funkciójának kiterjesztése után a város a környék lakosságának egészségügyi, oktatási, kulturális, szociális és kereskedelmi központja lesz.

2./ A település nagyságbeli fejlődése, a népességszám várható alakulása

A város természetes szaporodása rendkivül kedvező képet

6 Kazincbarcika általános rendezési terve alapján.

nyujt: 1958 és 1966 között évi átlagban 15,6 ezrelék. Ezután némi csökkenés észlelhető, de még 1969-ben is elérte a 14,2 ezreléket. Ez a jelenség elsősorban a város lakóinak kor szerinti összetételével magyarázható. A lakosság átlag életkora alacsony. Demográfiai viszonyai is közelebb vannak a faluhoz, mint a városhoz, hiszen az itt lakó népesség 95 %-a faluról vándorolt be.

Jelenleg igen intenziv a város vándormozgalma is. A következő években sem a bevándorlás, sem a természetes szaporodás további növekedésére nem lehet számitani.

A város lakosságának a számát a jövőben nem elsősorban demográfiai körülmények, hanem sokkal inkább gazdasági tényezők fogják meghatározni. Ilyen vonatkozásban döntő lesz a munkaerőigény kielégitésére való törekvés.

1980-ig ismertek a várossal kapcsolatos iparfejlesztési elképzelések főbb vonásai. Ennek alapján a munkaerőmérleg - 1980 körül, az előzetes számitások szerint - a következőképpen alakul:

1./ Munkaerőigény:

ipar, épitőipar	17 000 fő
mezőgazdaság	300 fő
nem termelő aktiv kereső	5 700 fő
összes aktiv kereső	23 000 fő

2./ Munkaerőfedezet:

a természetes szaporodással megnövelt lakosszám	29 700 fő
ebből munkaerőalap	19 300 "
teljes munkaerőigény	23 000 "
hiányzó munkaerő	3 700 "
ingázók száma	2 100 "
letelepitendő munkaerő	1 600 "

Tervezett lakosszám /1980-ra/:

természetes szaporodással megnövelt lakosszám	29 700
beköltözők száma - várhatólag	2 500
e g y ü t t :	32 200

3./ A településszerkezet változásai

A városszerkezet átalakitása és korszerüsitése érdekében igénybe kell venni mind a rekonstrukció, mind az uj telepitési terület feltárásának lehetőségét. A város további fejlesztése elsősorban rekonstrukcióval, tehát az elavult városrészek átépitésével történhet meg. /A vasut és a 26.sz. főközlekedési ut közötti, továbbá a 26.sz.ut és az uj városközpont által határolt terület./
Az átépités és a korszerüsités csak több ütemben, fokozatosan oldható meg. A 3.szomszédsági egység beépitésének befejezése után kerülhet sor az 1/a és a 6/a szomszédsági egységek beépitésére.
A város szerkezeti egységének fenntartása érdekében szükséges a Kertváros továbbfejlesztése, a Békevároshoz /Belvároshoz/ való hozzákapcsolása.
A helyiipari terület most van kialakulóban, eddig csak a kenyérgyár és a fatelep épült ki. További helyiipari üzemek, telepek létesitése lehetséges a 26.sz.főközlekedési ut, a vasut és az ÉMÁSZ. telephelye által határolt területen.
A nehézipari terület bővitése - a földrajzi, valamint a településszerkezeti adottságok miatt - csak csekély mértékben lehetséges. A zöldterületek összefüggő rendszerét a város szerkezetének szerves részévé kell tenni, a meglévő zöldterületekre támaszkodva.

4./ Az iparterületek fejlesztése, bővitése

Kazincbarcika ipari üzemeit a 26.sz.főközlekedési ut két oldalára telepitették, s ezek Sajószentpétertől a mucsonyi elágazásig szinte összefüggő iparterületet alkotnak. Ezek általában az erősen szennyező ipari üzemek közé sorolhatók. Az egyik legjelentősebb üzem: a Borsodi Vegyikombinát mindkét üzemrésze északnyugati oldalán közvetlenül határos lakóterületekkel. Megfelelő védősáv hiányában különösen a berentei lakóházakat éri erős szennyeződés.
A város jelenleg három iparterülettel rendelkezik:
a./ Déli nehézipari terület: a 26.sz.főközlekedési uttól délre fekszik. Üzemei: a Borsodi Vegyikombinát, a Berentei

Bányaüzem, a Bányagépjavitó Vállalat, valamint épitőipari vállalatok. Fejleszthetőségének délkeleten dombsorozat, nyugaton lakóterület szab határt. Utellátása teljesen, vasutellátása csak részben megoldott.
b./ Északi iparterület: Szintén nehézipari jellegü. Üzemei: a Szénosztályozómü, a Borsodi Hőerőmü, a Könnyübetongyár. Északon a Sajó árterülete akadályozza a fejlesztését. Ut-és vasutellátása megoldott.
c./ Kiszolgáló iparterület: Kialakitandó az északi iparterület folytatásaként a 26.sz.ut északi oldalán a lakóterületig, megfelelő védősáv közbeiktatásával.
A városba telepitendő ipari üzemek:

Megnevezés:	területszükséglet: /ha./	dolgozók száma:
Kézmüipar	o,8	6oo
Javitó, szerelő KTSZ.	1,o	1oo
Patyolat, mosoda	o,6	1oo
Üditőital-palackozó	o,6	8o
Autószerviz	o,6	5o
Nagykeresk.raktárak	1,o	8o
MÉH-telep	o,5	1o
MÉK-telep	o,3	15
TÜZÉP bővités	1,6	25
Vágóhid	1,o	2o
Ételgyár	1,o	5o
Ö s s z e s e n :	9,o	113o

5./ A mezőgazdasági terület jövője

A város mezőgazdasági termelése jelenleg kevésbé jelentős. Az összterületet tekintve csekély mezőgazdasági területtel rendelkezik. /Egy lakosra mindössze o,1o szántóegység jut./ A városban mezőgazdasági TSZ,vagy állami gazdaság nincs. A mezőgazdasági területek egyénileg dolgozó gazdák tulajdonában vannak. A szántóföldeken hagyományos külterjes növénytermesztés folyik, kisüzemi módszerekkel. Az átlagosnál gyengébb minőségü földek hozamának fokozása érdekében viszonylag sok állatot tartanak.

Tekintettel a város jellegére és további ipari fejlődésére, a mezőgazdasági termelésnek is speciális igényeket kell kielégitenie. Növelni kell a zöldségtermesztés területét, főleg az öntözhető részeken. Foglalkozni kell a jövőben primőr zöldségek termesztésével is. A városrendezés során óvni kell az értékesebb szántóterületeket. Viszont a kopár legelők fenntartása nem gazdaságos, ezek gyümülcsös telepitésre alkalmasak lennének.

6./ Lakóterületek, épitési övezetek

Az előirányzott lakásépitési terv teljesitését elsősorban az elavult városrészek átépitésével kell megoldani. A tervezett lakóterületeket a most épülő városközpont és a vasutvonal között fogják kijelölni. Ilyen vonatkozásban más lehetőség nincs, mivel északi irányban a vasutvonal, délről a már meglévő beépitett terület, keleten az ipartelepeknél feltétlenül szükséges védőtávolság, nyugati irányban pedig a természeti földrajzi - domborzati - adottságok szabják meg a lakóterületek kialakitását.
A tervezési szakasz végéig /198o-ig/ épitendő lakások számát illetően az 1968 májusában elkészült általános rendezési terv egymásnak ellentmondó adatokat tartalmaz, s igy irreális következtetéshez jut.
Ellentmondás van mindjárt a lakosság számának tervezésénél. Egyik helyen az általános rendezési terv azt emliti, hogy 1968-tól 198o-ig a lakosszámnak 9ooo-rel történő emelkedése várható, /tehát 198o-ban 32 ooo - 33 ooo lakos/, másik helyen pedig 198o-ra vonatkozóan 4o ooo lakost tüntet fel.
Figyelembe véve a közben, 197o. január 1-én lezajlott népszámlálás adatait, valamint az azóta eltelt időszak tapasztalatait a népességszám emelkedését illetően, az első prognózis látszik reálisabbnak. /198o-ban 32 ooo-33 ooo lakos./
Ugyancsak helytelen adatokat közöl a rendezési terv a lakások számával kapcsolatosan is. Eszerint a lakások száma 1966. december 31-én 6921, viszont a népszámlálás adatai 197o. január 1-i időpontban 67o2 lakást tüntetnek fel.

Tekintettel arra, hogy 196o és 197o között a városban a lakásállomány évenként átlagosan 26o lakással növekedett, a jelzett időpontban /1966.december 31-én/ a lakások száma 592o körül volt.

Lakásépitési terv 198o-ig:

Tervezett lakosszám	32 ooo
Tervezett lakos / lakás	3,5 /jelenleg 3,8/
Szükséges lakások száma	9 14o
Meglévő lakás /197O.I.1./	6 7o2
Hiány	2 438
Szanálás miatt épitendő	759
Összesen épitendő	3 197
" " /kerekitve/	3 2oo

7./ Zöldterület

A város jelenlegi ellátottsága:

Belterjesen gondozott park	27,4 ha
Külterjesen gondozott park	13,5 "
Játszótér /28/	o,3 "
Közös zöldterület összesen:	41,2 ha
BVK.-park	6,5 "
Közintézményekhez tartozó zöldterület	1,6 "

Az egy lakosra jutó közös zöldterület 14,1 m^2. /1967-es adat./ Ez a szám a hasonló településekhez viszonyitva kielégitőnek mondható.

A város zöldterületeit a városszerkezet és a tájjal való kapcsolat egységében kell kialakitani, illetve a meglévőket bőviteni.

Ezzel kapcsolatos főbb tennivalók:

a./ A Városi Park a leendő városközponthoz kapcsolódóan alakitandó ki.

b./ Sétány épitendő ki a Tardona-patak mellett.

c./ A meglévő sportpályákon kivül központi sporttelep alakitandó ki. Erre a célra legalkalmasabb a "Városligetben" már meglévő stadion, illetve ennek közvetlen környéke.

d./ A strandfürdő bővitése feltétlenül szükséges.

e./ A meglévő temetők közül a központi temető tartandó meg, melynek területigénye 3o,o ha. A lakótelep és a temető között parkot kell kialakitani.

f./ A lakótelepek és az ipari üzemek között védősávokat kell létrehozni. Ezt - megfelelő városkép kialakitása mellett - egészségügyi szempontok is sürgetik.

g./ Ajánlatos lenne a Tardona-patak délkeleti partján emelkedő dombokat erdősiteni. Ezzel meg lehetne akadályozni a termőtalaj további pusztulását, továbbá kellemes és közel fekvő kirándulóhelyet lehetne biztositani a város lakóinak.

8./ Intézményhálózat fejlesztése

a./ Közintézmények.

Az alapfoku intézményi ellátottság kedvezőtlen.

- Bölcsődei ellátottság 15,7 %-os.
- Óvodai ellátottság 37,6 %-os.
- Az egy tanteremre jutó ált. iskolai tanulók száma 64,o

A városfejlesztési és rendezési terv készitői a tervezés során

- a bölcsődéknél 198o-ra 3o,o %-os,
- az óvodáknál " 6o,o %-os ellátottsággal számoltak, és 35 ált.iskolai tanulóra terveztek egy tantermet.

Fentiek alapján a férőhely-és tanteremigény az alábbiak szerint alakul:

	meglévő:	198o-as igény:
bölcsődei férőhely	22o	629
óvodai férőhely	61o	1211
ált.iskolai tanterem	69	171

A meglévő bölcsődék és oktatási intézmények általában jó állapotban vannak.
A müvelődési otthonok férőhelyszáma megfelelő. Az uj Müvelődési Központ és Városi Könyvtár hatósugara az egész városra kiterjed.

Középfoku intézményellátás: A középfoku intézményeket lehetőleg a városközpontban, vagy ahhoz közel kell elhelyezni. Nemrég adták át a tervezett városközpontban a Városi Tanács uj épületét, s ebben kapott helyet a Városi Pártbizottság is. Kazincbarcika - bár jelenleg igazgatási funkciója csak saját közigazgatási határán belül van - középfoku központ lesz, ami igen jelentős központi funkciót fog a városnak biztositani.
A Városi Rendőrkapitányság jelenlegi elhelyezése nem megfelelő. Végleges elhelyezését a városközpontban, megfelelő épületben tervezik.
Tovább kell bőviteni a körzeti orvosi hálózatot, mely már most sem teljes mértékben megfelelő.
Feltétlenül szükség van tisztasági fürdő /"gőzfürdő"/ létesitésére!
Oktatási intézmények:Növelni kell a középiskolai tantermek számát mindkét középfoku oktatási intézményben. Uj intézményként egy 6oo férőhelyes középiskolai kollégium épitése feltétlenül szükséges! Ugyancsak indokolt lenne egy egészségügyi szakközépiskola létesitése is.

b./ Közellátási intézmények.

- Kereskedelmi ellátás: A jelenlegi ellátási szinvonal alacsony, nem elégiti ki teljes mértékben az igényeket. Meg kell oldani az alapvető ellátási körzetek kialakitását.
Itt két tényezőt kell figyelembe venni:

a./ A lakókörzetek élelmiszerrel és egyéb közszükségleti cikkekkel való ellátása érdekében megfelelő üzlethálózat alakitandó ki.

b./ A lakásoknak 1-1 élelmiszerüzlettől való távolsága az átlag 4oo m-t ne haladja meg. Üzletenként az ellátandó lakosok száma minimum 2oo fő legyen.

A közelmultban átadott uj állami áruház hivatott - a város lakóinak ellátásán kivül - a környék településein lakók részére is megfelelő vásárlási lehetőséget és választékot biztositani. Kazincbarcika kereskedelmi vonzáskörzete egyre bővül, s néhány év mulva - várhatólag - ide fognak tartozni az alközpontok, s egyéb települések is.

- Vendéglátás: A jelenlegi szállodát - mely nem erre a célra épült - meg kell mielőbb szüntetni, és gondoskodni kellene egy uj szálloda felépitéséről.

12.sz.kép: Az uj városközpont makettje.
/1= Müvelődési Központ, 2= Városi Párt-és Tanácsház, 3= Állami Áruház, 4= kereskedelmi irodák, bemutatótermek, 5= lakóépület./

I r o d a l o m

Dr.Borai Ákos:"Az észak-magyarországi szénbányászat gazdaságosságának területi elemzése." Földrajzi Értesitő 1968.1.füzet.

Dr.Borai Ákos:"Az észak-magyarországi szénmedencék távlati termelésének térgazdasági vizsgálata."Földrajzi Értesitő 1968. 3.füzet.

Dr.Boros Ferenc:"A magyar városhálózat uj elemei." Földrajzi Közlemények 1968.3.szám.

Dr.Borovszky Samu:"Borsod vármegye története". 19o9.

Borsod-Abauj-Zemplén megye statisztikai évkönyve. KSH. Megyei Igazgatósága, Miskolc. 196o-197o.évi kötetei.

Compton, Paul:"A magyarországi vándormozgalom vizsgálata." Földrajzi Közlemények 1968.1.szám.

Frisnyák Sándor:"A szocializmus épitésének gazdasági földrajzi vonatkozásai Borsod megyében." Borsodi Földrajzi Évkönyv 1962.

Galambos Ferenc:"A település és környékének kölcsönhatásai a városfejlesztés gazdasági vonatkozásaiban." Miskolc, 1969.

Dr.Gerle György:"A városfejlesztés és településhálózatfejlesztés összefüggései." Miskolc, 1969.

Géczi Gyula-Nagy Gyula:"Szemtenuk szavaival." Kazincbarcika, 195o-55.

Halmay-Leszih:"Borsod vármegye története."

Dr.Illés István:"A városgazdaság fogalma, tartalma, belső és külső összefüggései." Miskolc, 1968.

"Kazincbarcika város monográfiája." KSH Megyei Igazgatósága, Miskolc, 1965.

Dr.Kóródi József:"A borsodi iparvidék." Budapest, 1959.

Dr.Kóródi József:"A magyar mütrágyaipar néhány gazdaságföldrajzi problémája, tekintettel a borsodi iparvidék mütrágyagyártására." /Jegyzet./

Dr.Kóródi József:"A mütrágyaipar gazdasági földrajzi kérdései, különös tekintettel a telephelyválasztás problémáira." Budapest, 1961. /Jegyzet./

Dr.Kóródi József:"Input-output módszer alkalmazása a hazai iparföldrajzi kutatásokban - Kazincbarcika példáján." Földrajzi Értesitő, 1968.4.füzet.

Dr.Kőszegi László:"A gazdaság területi fejlesztésére ható makro,-mezo-és mikroökonámiai tényezők."Földrajzi Értesitő,1968. 4.füzet.

Dr.Lettrich Edit:"Esztergom, a dorogi iparvidék városa." Budapest, 1964.

Dr.Lettrich Edit:"Urbanizálódás Magyarországon."Budapest, 1965.

"Mai Magyarország". KSH. Budapest, 1965.

Dr.Markos György:"Ajka, a bauxitváros." Budapest, 1967.

Dr.Markos György:"Magyarország gazdasági földrajza." Budapest, 1965.

Dr.Mendöl Tibor:"Általános településföldrajz." 1963.

Dr.Palotás Zoltán:"Gondolatok a lakóhely és a munkahely távolodásának problematikájáról." Földrajzi Értesitő, 1968. 2.füzet.

Dr.Peja Győző:"A csereháti tájak földrajzi képe." Borsodi Földrajzi Évkönyv, 1962.

Perey Lajos:A településrendezés és a városgazdálkodás összefüggései." Miskolc, 1969.

"Szempontok a települések földrajzi tanulmányozásához." Tankönyvkiadó, Budapest, 197o.

Dr.Udvarhelyi Károly /szerk./:"Magyarország természeti és gazdasági földrajza." Tankönyvkiadó, Budapest, 1968.

V.Tajti Erzsébet:"A női munkaerőforrás területi eloszlása és hasznositásának sajátosságai." Földrajzi Értesitő, 1968.

Ára 5,50 Ft

KAZINCBARCIKA

JÁRÁSI JOGÚ VÁROS

Sajó
Rudabánya felé
Miskolc felé
Szihalló felé
Kazincbarcika alsó v. m.
Vasútállomás
Vasút
Özd felé
November 7. u.
Rákóczi
Zrínyi
Budai Antal
Táncsics Mihály
Vörös Hadsereg
Felszabadítók útja
Felszabadítók
Szécheny
Móricz Zsigmond
Zalka Máté
Mező Imre körút
Jó szerencsét útja
Jó szerencsét
Kossuth Lajos útja
Innyi János
Berente felé
Budai Antal
Dózsa György
Rózsa Ferenc
Iskola u.
Jókai
Lenin
Dimitrov
Alkotmány
Szabadság
Gorkij
Rosenberg Vasgyár
Balassi Bálint u.
Jacsó Pongrác
Mag. János
Szabó Ervin
Tanácsház köz
Tavasz köz
Kórházi krt.
Kórház
Kallai Éva
Ságvári E.
Szabó E.
Munkás
Majus 1.
Egyetem
Egyetemi
Pollack Mihály
Egressy Béni tér
Munkácsy tér
Szabadság tér
Rákóczi tér
Jókai tér
Béke tér
Ifjúmunkás tér
Hriszto Botev tér
Aug. 20. tér
Magyar-szovjet barátság tér
Gyermekek útja
Tardona-patak
Tardonai út
Akácfa
Bartók Béla
Szegfű
Tulipán
Hávirág
Engels
Hársfa
Völgy
Kis-erdő
Kert
Hárbolya felé
Szabó Lajos PIAC
VÁROSI PARK
VÁROSI KERTÉSZET
VÁROSLIGET
BELVÁROS
ÚJKERTVÁROS
KERTVÁROS
KIS-ERDŐ
NAGY-ERDŐ
ÓVÁROS
ALSÓVÁROS
BVK-LAKÓTELEP
Ifjúsági körtér
Zemplény u.
Bólyai tér
Hegy köz
Tanácsház köz
Tavasz köz
Szécheny
Patak u.
Dózsa György
Rózsa Ferenc
Innyi János
Iskola u.
Jókai
Lenin
Dimitrov
Alkotmány
Szabadság
Gorkij
Rosenberg Vasgyár
Balassi Bálint u.
Jacsó Pongrác
Mag. János
Szabó Ervin
Móricz Zsigmond
Zalka Máté
Mező Imre